

Samoupravno planiranje

Samoupravno planiranje, ki smo ga zdaj tudi uzakonili predstavlja za gotovo konec nekega procesa demokratizacije odločanja in usmerjanja za prihodnost, pri katerem neposredno sodeluje sleherno neposredni proizvajalec.

Če smo plane, in s tem svojo prihodnost, nekoč in še tudi nedavno, sestavljali in o njih odločali na tako imenovanih najvišjih ravneh, to je v federaciji, republiki in vodstvu posameznih podjetij, potem po novem o planu odloča vsak neposredni proizvajalec posebej.

Temelj samoupravnega planiranja je v tem, da mora biti s planom seznanjen sleherni delavec, ki se mora, v duhu novega osnutka zakona o združenem delu, na referendumu, to je s svojim glasom, odločati za sleherni plan svojega tozda, pa naj gre za letni, srednjeročni ali dolgoročni plan.

Tako torej naše samoupravno planiranje raste iz baze, od neposrednega proizvajalca, ki s svojim glasom in vednostjo o njem zavestno sprejme plan na ravni svoje TOZD, medtem ko TOZD v organizaciji združenega dela spet skupaj samoupravno usklajujejo in določajo plane svojih organizacij združenega dela, le-te pa dalje usklajujejo in se dogovarjajo v občinskem merilu za plane občin, medtem ko te zopet skupaj usklajujejo plane na ravni republik, republike in avtonomne pokrajine pa na ravni federacije.

Planiranje od zgoraj, klasičnega planiranja, kakršnega smo bili vajeni doslej, torej ni več. In prav je tako.

Tudi v Iskri, ki kot združeno podjetje združuje celo vrsto tozdov, je samoupravno planiranje potekalo v tem duhu in pričani smo, da predstavlja plan celotnega združenega podjetja, kot ga imamo zdaj, zares dogovor in uskladitev planov vseh naših tozdov, planov, ki so jih potrdili in se z njimi seznanili vsi naši neposredni samoupravljalci. Takšen način planiranja pa je tudi omogočil, da so bili pri planiranju zares upoštevani vsi neposredni interesi proizvajalcev samih, kot posameznih tozdov, celotnega združenega podjetja pa tudi naše širše družbene skupnosti, kajti plan ni samo ozek skupek želja in interesov posameznih OZD, temveč naše celotne samoupravne družbe, zlasti, če hočemo harmonično in gospodarno razvijati tudi v prihodnosti.

Tako plan Iskre ni samo vizija naše prihodnosti v srednjeročnem obdobju, temveč tudi realen in dejanski načrt, ki ga ne bomo samo uresničili, temveč tudi kvalitetno še poglobljali in zlahkali, zlasti na področju razvoja in znanja, ker bomo le tako lahko v krajšem in daljšem obdobju izpolnili in končali, tisto, za kar smo se odločili po demokratični in samoupravni poti vsi: od neposrednega proizvajalca v tozdu do občine, republike in federacije. In v tem planu je tudi Iskra našla na načelih samoupravnega planiranja nedvomno svoje mesto in vse možnosti za nadaljnji uspešni razvoj tako tozdov kot združenega podjetja in naše celotne družbene skupnosti.

Mara Ovsenik

Proslava — vredna našega jubileja

Letošnjo proslavo je odlikovala odlična organizacija

V zares slavnostno okrašeni Šentjernej so se 3. julija že od zgodnjega jutra jele stekati pravcate reke avtobusov in osebnih avtomobilov od vsepovsod. Toliškega števila gostov iz vse naše republike Šentjernej doslej najbrž še nikoli ni gostil. Praznično vzdušje, ki je to jutro vladalo v tem prijetnem dolenskem mestecu, je še dopolnjevalo lepo, sončno vreme in seveda zvoki udarnih partizanskih pesmi, ki so odzvanjali vse tja do velikega parkirišča na hipodromu in do prizorišča naše letošnje proslave dneva borca in dneva Iskre.

Sicer prostrani hipodrom je že precej pred proslavo postal pretesen za vse avtobuse in osebne avtomobile in prav je prišel vsakršen prostorček tudi v okolici. Na žgočem soncu se je „prazila“ res pestra in pisana množica raznobarnih vozil, raznoraznih registrskih tablic, skratka pogled, kakršnega kljub poplavi avtomobilov pri nas ne vidiš vsak dan. Ob robu hipodroma so organizatorji razpostavili stojnice, na katerih so udeleženci proslave dneva Iskre lahko „vnovčili“ svoje kartone in, najbrž prvič v zgodovini naših množičnih proslav dneva Iskre brez kakršnega koli čakanja prišli do tradicionalnih paketov, oz. vrečk z vsem, kar h praznovanju sodi.

Zvoki šentjernejske godbe na stolpu na hipodromu so vzpodbujali udeležence proslave, da so se takoj po opravljenih obveznostih pri stojnicah, odpravili v bližnji gozdček, kjer so organizatorji proslave razen prostome tribune pripravili številne klopi in mize tako, da je bilo pravzaprav le majhnemu številu udeležencev „usojeno“, da so se utaborili na tleh v prijetnem gozdičku, ki pa kljub zadostni senci le ni mogel zadržati prevsiljive vročine.

Ob robu gozdička in tudi v njem so pripravili številne stojnice, kjer so tisočim Iskrašev postregli z različnimi dobrotami, seveda pa je še najbolj živo bilo od začetka tam, kjer so delili okusni partizanski golaž. Tudi v tem pogledu je bila organizacija dobra, saj skoraj nikjer ni bilo treba predolgo čakati, da si si lahko izpolnil svoje želje. Morda je bilo še največ zastojev pri stojnici, kjer so kuhali kavo. Organizatorji so tu kot kaže podcenjevali naše „kofetarske“ zmogljivosti!

Na klopih pred tribuno, sicer lepo in ustrezno okrašeno (pogrešali smo le nekaj zastav, ki jih pa sicer v Šentjerneju ta dan ni manjkalo) so se zbrali številni povabljeni gostje.

Vabilu na našo proslavo so se odzvali dr. Marijan Brecelj, predsednik skupščine SRS, Franc Šetinc, sekretar IK predsedstva CK ZKS, ki je bil tudi slavnostni govornik na proslavi, Vladimir Logar, podpredsednik skupščine SRS, Franc Šali, član IK CK ZKS, dr. Milan Osredkar, član izvršnega sveta, Stane Semič-Daki, narodni heroj, Pavle Gantar, republiški sekretar za delo, Rajko Orešnik, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev kovinske in elektro industrije Slovenije, predsednik skupščine občine Novo mesto Jakob Berič in drugi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

GOVOR PODPREDSEDNIKA IS ZVONETA DRAGANA

Najpomembnejša industrijska dejavnost

Zvone Dragan, podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS med govorom.

Pozdravna brzojavka predsedniku Titu

Dragi tovariš Tito,

delavci — samoupravljalci Združenih podjetij Iskra, zbrani na proslavi dneva borca in jubilejne tridesete obletnice ustanovitve Iskre ti ob tej priložnosti pošiljamo borbene delavske pozdrave in ti obljublamo, da bomo tudi v bodoče nadaljevali in gojili svetle tradicije naše revolucije ter po svojih najboljših močeh prispevali k vsestranskemu napredku in uspešni graditvi naše samoupravne socialistične domovine.

Zakon o združenem delu nam odpira široke razsežnosti in perspektive za resnično osvoboditev in odločanje delovnega človeka, hkrati pa nam nalaga nove obveznosti, ki jih moramo in hočemo uresničevati združeni v vsestransko korist in krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Srečni in združeni v svobodo si želimo, da bi nas pri njenem uresničevanju še dolga leta vodila in navdihovala tvoj revolucionarni duh in pogum.

Samoupravljalci ZP Iskra

Šentjernej, 3. 7. 1976

GOVOR SEKRETARJA IZVRŠNEGA KOMITEJA PREDSEDSTVA CK ZKS FRANCA ŠETINCA

Dovolj otipljivi uspehi

Tovarišice in tovariši!

Ko se ozirate na prehojeno pot, ko ocenjujete 30 let razvoja Iskre, ste lahko upravičeno ponosni. Iz nekdanjih partizanskih delavnic v Starih žagah, iz radiotehničnega oddelka v okviru centralne tehnike, je zrasla velika, po domala vsem svetu znana in ugledna industrija znanja. To je velika organizacija z razvitim sistemom razvojno-raziskovalnega dela, pomembnim za razvoj celotnega slovenskega in v precejšnji meri tudi jugoslovanskega gospodarstva.

Zgodovina Iskre je močno podobna zgodovini Jugoslavije: začela je

tako rekoč iz nič, pomanjkanje vsega je nadomeščala z navdušenjem, voljo in samoodrekanjem. Zato so nekdanji

Franc Šetinc, sekretar Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS je bil na proslavi dneva borca in dneva Iskre slavnostni govornik.

Spoštovane tovarišice in tovariši,

dovolite mi najprej, da vam in vsem delavcem Iskre v imenu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije iskreno čestitam k 30-letnemu jubileju. Gre za jubilej, ki ima širši pomen za vso Slovenijo in Jugoslavijo.

Iz govorov tovarišev Klavsja in Hujsa je razvidno, da gre pri vas za izredno razvojno bilanco. Postali ste največji in posodobljen industrijski sistem, hkrati pa tudi največji delavski samoupravni sistem v industrijski dejavnosti SR Slovenije, na katerega smo lahko vsi skupaj ponosni. Še poseben pomen pa vidim v tem, da vaša bogata razvojna bilanca sloni pretežno na lastnem znanju, na lastni kreativnosti vseh delavcev in strokovnjakov.

Iskra si je tako ustvarila ime in sloves, ki že zdavnaj presega meje Jugoslavije. Kako prijetno je človeku, ko na tujem čuje laskave ocene o naših podjetjih, ki niso dane iz kurto-

(Nadaljevanje na 3. strani)

borci, ki so bili med pionirji Iskrinega vzpona, povsem utemeljeno predlagali, da naj bo dan borcev hkrati tudi praznik vsega kolektiva, zakaj Iskra se je utmila v borbenem, ustvarjalnem zagonu. Zato je tudi njeno ime prispodoba revolucionarne iskre, ki je tlela skozi vso dolgo zgodovino slovenskega naroda, da bi se razplamtela v upor in revolucijo, 4. julij pa je praznik njenih netilcev: borcev, aktivistov, revolucionarjev. Svoj razvoj je tovarna Iskra začela pred 30 leti, ko je zaposlovala komaj 800 delavcev, in se v treh desetletjih povzpela v sam vrh jugoslovanske industrije in med 500 največjih zahodnoevropskih firm. Po ustvarjenem dohodku na delavca se je približala takim svetovnim velikonom, kot so Philips, Siemens, Grundig, Braun in drugi. Število zaposlenih bo v letošnjem 30. jubilejnem letu doseglo trideset tisoč delavcev, od tega več kot 1.200 v razvojno-raziskovalnem oddelku. Tako velik vzpon je dosegla le redko katera delovna organizacija v Jugoslaviji, saj znaša vrednost Iskrine proizvodnje četrtno vrednosti proizvodnje celotne jugoslovanske elektroindustrije. Njen delež v jugoslovanski proizvodnji posameznih izdelkov znaša: 100 odstotkov števecov, 85 odstotkov električnih instrumentov, 77 odstotkov telefonskih aparatov, 67 odstotkov telefonskih central, 51 odstotkov elementov elektronike, 44 odstotkov telekomunikacijskih in signalnih naprav, itd.

Med najnovejšimi dosežki so tudi nove polelektronske centrale, krmljene z računalniki, naprave za usmerjene zveze, laserski razdaljmeri, alternatorji z elektronskimi regulatorji in še mnogi drugi, da ne izdajam Iskrinih poslovnih tajnosti.

To so dovolj otipljivi uspehi, oprti na trdna dejstva in zanesljive številke. Letna stopnja fizične rasti proizvodnje se je gibala med 20 in 25 odstotki, ki pa niso ostajali v Ljubljani in Kranju, marveč so bili v okviru policentričnega razvoja usmerjeni na manj razvita območja. V Šentjerneju Semiču, Železnikih ter drugih krajih so nastala

(Nadaljevanje na 2. strani)

Gostje na naši proslavi dneva borca in dneva Iskre v Šentjerneju.

Dovolj otipljivi uspehi

(Nadaljevanje s 1. strani)

jali sprva majhni obrati, ki pa so sčasoma prerasli v sodobne tovarne s lastnimi laboratoriji in konstrukcijami, z velikim socialnim in ekonomskim vplivom na življenje v svojem okolju. Podoba teh krajev se je zato v marsičem spremenila, ko so se sprostile dotlej speče ustvarjalne sile in pomnožile naše skupno materialno in kulturo bogatstvo.

Zakaj naštevamo te podatke? Zato, ker se je kdaj pa kdaj treba zaustaviti in premeriti prehojeno pot, oceniti sadove našega truda in naporov. Pri tem pa prav dobro vemo, da ni razlogov za samozadovoljstvo. V uspehih preteklosti iščemo le moči in spodbud za nov, ustvarjalni zagod v prihodnosti, ko nas čakajo nove, še večje naloge, ki niso samo stvar tega kolektiva, temveč so neločljivo povezane z razvojnimi, prednostnimi nalogami širše slovenske in jugoslovanske skupnosti. Družbeni dogovor o temeljnih družbenega plana razvoja Slovenije v naslednjem obdobju, katerega sodelavci so tudi Iskra, postavljajo pred kolektiv nalogo, da ustvari v petih letih za 500 milijonov dolarjev izvoza, od tega 55 odstotkov na konvertilno področje. Kaj to pomeni? Pomeni, da bo morala Iskra leta 1980 ustvariti še enkrat več izvoza kot letos. To ni niti malo lahka naloga, a je izvedljiva, če bomo združevali naša sredstva in delo, predvsem pa naše znanje ne samo v okviru Iskre, temveč tudi širše. Toda to je hkrati tudi privlačna, lahko bi rekli optimistična naloga, saj se odločamo za nov ustvarjalni vzpon v času, ko so celo mnogo razvitejša gospodarstva dušijo v krizi, stagnaciji ali celo nazadovanju. Pri nas pa si zastavljamo nalogo, da krenemo še hitreje naprej. Iskra mora razvijati proizvodnjo, v kateri se bo še povečal delež intelektualnega dela. To vam bo uspelo, če boste bolj razvili svoj, to je Iskrin stil, kvaliteto in designe, če boste osvajali nove programe in smelo posegli v dve novi, ključni področji: mikroelektroniko in računalništvo. Prihodnost, ki se je že začela, nam obeta, da ne bo več naprave, v kateri ne bo mikroelektronike, in ne sistema informatike, telekomunikacij in avtomatizacije, v katerem ne bo računalništva. Zato je treba pogumno graditi na dosežkih tako imenovane tretje znanstveno-tehnične revolucije. Prav

je, da od enostavnih proizvodov, ki so še pred leti zapuščali vaše tekoče trake, čedalje bolj prehajate k proizvodnji zahtevnejših tržnih segmentov, kompleksnih naprav in sistemov, predvsem telekomunikacij in avtomatizacije, z možnostjo nudenja kompleksnih inženiringov. Iskrine tovarne se pojavljajo v Indiji, Grčiji, Maleziji, Tuniziji, Turčiji, Iskri, Španiji, Ekvadorju in drugod. Možnosti pa še daleč niso izčrpane. Nalogam, ki so pred vami, boste kos, če boste vlagali dovolj sredstev v izobraževanje kadrov. Trend je treba obrniti in ga pognati kvišku. To je najzahtevnejša in najtežja naloga. Iskra bo dosegla nov vzpon svojega razvoja, če bo dvignila izobrazbeno raven vseh zaposlenih. To pa terjajo pravo pravcato revolucijo v izobraževalnem sistemu, kjer mora Iskra imeti odločilno besedo. S tem je povezana naloga spreminjanja posameznih tehnologij in programov, povečanje vlaganj v raziskovalno dejavnost in razširitev inovacijske miselnosti na kar najširši krog zaposlenih. Iskra mora v kratkem postati zares prava industrija znanja, ki bo v marsičem nadomestila komparativne slabosti slovenskega gospodarstva: pomanjkanje surovin in energije.

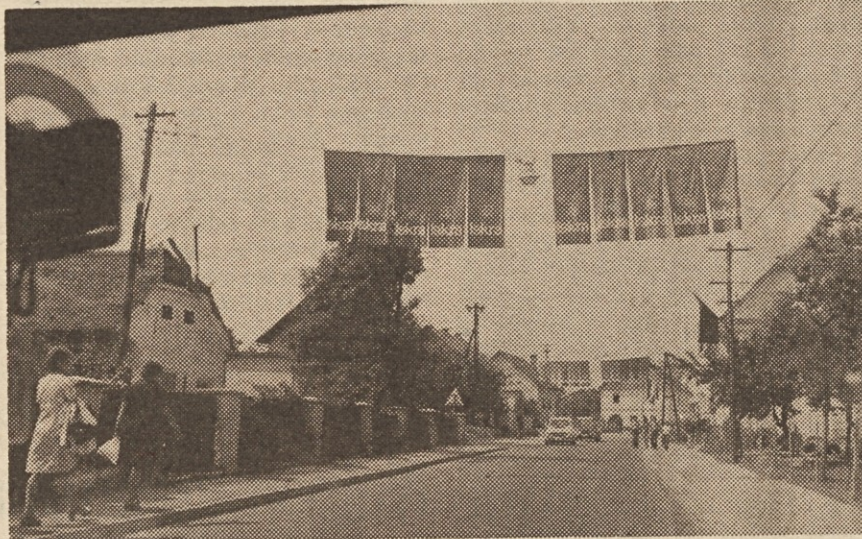
Posebno priznanje zasluži odločna usmerjenost Iskre na lastno raziskovalno delo, ki pa spet ni bilo zaprto vasem temveč se je pogumno odpiralo tudi drugim znanstvenim in raziskovalnim tokovom doma in v svetu. Tako se je Iskra povezovala z Institutom Jožef Stefan, Institutom za elektronsko in vakuumsko tehniko, Fakulteto za elektrotehniko, Fakulteto za strojništvo, Visoko tehnično šolo v Mariboru, pa tudi s svetovno priznanimi nosilci novitet.

Zahvaljujoč takšni usmerjenosti je bila večina proizvodov plod lastne ustvarjalnosti. To je povečalo možnosti za uspešne nastope na tujih tržiščih, kajti Iskra je bila v poglavitnem osvobodjena odvisnosti od tujih licenc in tujega znanja. S tem se je razvijala strokovna iniciativnost in samozavest kadrov, zaupanje v lastne sposobnosti. Ni čudno, če Iskrine kadre srečujemo povsod: njeni elektroničarji so cenjeni v naših bolnišnicah, institutih, na univerzi in drugod. Tako je tudi prav, zakaj takšen velikan, kakršen je Iskra, mora biti pomembna gonilna sila vsega slovenskega gospodarstva. Hkrati pa je

Iskra zgled, kako je treba graditi razvojno strategijo na znanju, na razvoju znanosti, razvojnega in raziskovalnega dela, ki pa seveda ni zaprto v lastne tovarniške inštitute in laboratorije. Vrednost takšne usmerjenosti in vztrajanja pri njej je bila velika še zlasti v času, ko so v obdobju liberalizma v Jugoslaviji precej povečevali tuje licence, ne da bi se zavedali nevarnosti prevelike, usodne odvisnosti od tujega znanja in zapiranja v vnaprej določena, omejena, zaprta tržišča.

Tovarišice in tovariši!

Pred Iskro in Gorenjem je še vedno aktualna naloga, da trdnije povečata svoje potenciale znanja in tako povečata skupne rezultate, s tem pa tudi skupno materialno osnovo. Plodno, ustvarjalno sodelovanje lahko bistveno prispeva k temu, da se Iskra še bolj usmeri na profesionalno tehniko in Gorenje na izdelke višjega kvalitete razreda. Pri tem so jima lahko nadvse dragocene pridobljene izkušnje v preteklosti, ko sta bila med pomembnimi pionirji integracijskih procesov v jugoslovanskem merilu. V svojih tozidih morata ustvarjati takšne samoupravne odnose, ali bolje, takšen položaj delovnega človeka, da bo kar najmanj umetnih pregrad tesnejšemu sodelovanju kolektivov obeh sozdov, vzajemnemu povezovanju njunih prizadevanj ter koristnemu združevanju dela in sredstev — predvsem pa kadrov in znanja — za doseg skupnih ciljev. Prepričan sem, da ne izražam samo svojega mnenja, ko poudarjam pomen takšnega sodelovanja za celotno slo-

Po Šentjerneju to pot, zastav, tudi Iskrinih ni manjkalo.

vensko gospodarstvo in kajpak tudi za oba partnerja — Iskro in Gorenje. Z organiziranjem skupnega razvojno-raziskovalnega dela, s skupnim marketingom, s sodelovanjem pri razvoju usmerjenega izobraževanja in morda z ustanovitvijo skupne interne banke bi lahko bistveno prispevali k dvigu produktivnosti dela in s tem k ustvarjanju večjega skupnega dohodka.

Pravijo, da je v obeh kolektivih močah interes za takšno integracijo, le da ne morejo najti ustrezne organizacijske oblike. V luči osnutka zakona o združenem delu in zakona o družbenem planiranju pa vse bolj spoznavamo, da je poglavitna ovira v tem, ker še nismo zgradili sistema dohodkovnih odnosov, kajti le po tej poti je mogoče priti do najustrenejšega organizacijskega mehanizma. Doseči moramo stanje, ko se bo dohodek osredotočal na računu tozdov, tako da bodo delavci imeli, s pomočjo kvalitetnega informacijskega sistema z enotno metodologijo, imeli popolno kontrolo nad njim, hkrati pa ga bodo pripravljali združevati in s tem povezovati v sistem dolgoročnega in srednjeročnega planiranja. Dohodka ne smemo zapirati v posamezne ozke organizacije, temveč ga je treba nenehno združevati oziroma vključevati v krog družbene reprodukcije, skratka, ga usmerjati tja, kjer bo v

Franc Križnar, predsednik ZB ZP Iskra je vsem zaželel prijetno praznovanje.

— J. C. —

S svojim uspehim nastopom je popestril proslavo tudi Akademski pevski zbor.

danem trenutku največ prispeval k dvigu produktivnosti dela, k ustvarjanju učinkov, od katerih bodo imeli korist vsi sodelujoči v reprodukcijskem krogu, vsak seveda v sorazmerju s svojim živim, tekočim in minulim delom.

Integracija ni nikakršna ideološka fikcija. Integracijske celote edino lahko združujejo obe plati družbe, ki sestavljata gonilno silo našega družbenega razvoja: ekonomske zakonitosti blagovne proizvodnje, tržnih odnosov ter zavestno, smotrno ure-

poglabljanje samoupravnih odnosov, za utrjevanje oblasti delavcev, združenih v tozidih in v višjih oblikah samoupravnega združevanja. Tozid ni, kot smo že večkrat poudarili, konec, temveč je šele začetek samoupravnega oblikovanja vsega združenega dela in vse družbe. Toda ta začetek je hkrati že tudi družbeni temelj — od njegove trdnosti je odvisna kvaliteta odnosov v vseh višjih oblikah samoupravne organiziranosti. Na to marsikje še pozabljajo, ko iščejo ovire za to in ono v raznih organizacijskih oblikah pri samem vrhu kake integracije, namesto da bi iskale vzroke pri samih temeljih, se pravi v tozidih.

Prav sedaj teče obsežna akcija, ki zajema več deset večjih organizacij združenega dela v Sloveniji. Vodilni politični, samoupravni in strokovni ljudje v teh podjetjih morajo pripraviti tehtne programe, ki bodo morali odgovoriti na vprašanje, kako uveljavljajo duha osnutka zakona o združenem delu in zakona o družbenem planiranju v konkretni praksi delovne organizacije, v kateri smeri potekajo povezovalni procesi, kakšen je perspektivni načrt razvoja in posebej, kaj so in kaj bodo storili za večjo gospodarsko in poslovno stabilnost delovne organizacije. S programom, ki seveda ne sme biti abstrakten, le šopek lepih želja, bo moralo priti vodstvo pred partijske in druge politične organizacije, in, seveda, pred kolektive.

Akcija, v katero se vključujejo tudi republiški in občinski dejavniki, je sestavni del širših prizadevanj za uveljavljanje duha osnutka zakona o združenem delu. Konkretni rezultati oziroma pozitivni premiki v velikih, ključnih delovnih organizacijah bodo prav gotovo spodbudno vplivali tudi na množico drugih delovnih organizacij, v katerih mora prav tako hitreje steči akcija za ustavno preobrazbo v vsej njeni konkretnosti. Prepričan sem, da bo Iskra med prvimi v tej akciji, s programom, ki bo pomenil odpiranje novih, zaupanja vrednih perspektiv in ki bo dobil podporo vsega kolektiva. Osnutek zakona o zdru-

Vsakdo si je „postregel“ po svoje, a pri vseh je bilo prijetno vzdušje.

družbenimi odnosi presegamo tisto, kar v kapitalizmu bolj ali manj še velja: demokracija na ulici in monarhistični odnosi v tovarnah, kot je zapisal pisec iz ZRN. Samoupravljanje, samoupravna integracija, svobodna menjava dela med raznimi področji združenega dela pa omogoča tak proizvodni proces, ki je obenem tudi proces nadaljnje demokratizacije vseh odnosov ter izobraževanja, ko se proizvodno delo in izobraževanje, tovara in šola, proizvodnja in kultura stapljajo v celoto. V tem smislu mora tudi avtomatizacija proizvodnje v razmerah samoupravljanja prispevati k preseiganju razdrobljenosti in parcializacije ter omogočiti sintezo različnih delovnih postopkov in kvalifikacij, torej preseiganje delitve med umskim in fizičnim delom.

Razprava o osnutku zakona o združenem delu mora pomeniti bolj boj za

ženem delu pomeni zelo konkretno merilo, do kam smo prišli v razvoju socialističnega samoupravljanja, torej — do kam sega oblast delavcev. Ob takšnem merilu površnost, formalnost in prazne besede ne morejo prikriti dejanskega stanja.

Tovarišice in tovariši, čestitam vam praznik in dosežene uspehe ter vam želim, da bi v naslednjem petletnem obdobju uspešno izpolnili plansko nalogo, ki so pred vami. Takšna industrija, kakršna je Iskra, je že danes in bo jutri še bolj naš ponos. Uspehov, kakršne ste dosegli v svojem tridesetletnem razvoju, bi bila vesela vsaka, tudi najbolj razvita industrijska družba.

Posebej čestitam gostitelju današnje slovesnosti — šentjernejski Iskri ob 25-letnici njenega uspešnega delovanja.

Proslava — vredna našega jubileja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ob 10.30, kot je predvideval program proslave je godba Ljudske milice zaigrala državno himno, napovedovalec Matko Zdešar pa je napovedal prvega govornika — direktorja tovarne uporov in potencimetrov Ludvika Simoniča, ki je pozdravil udeležence proslave in jim zaželel prijetno počutje v Šentjerneju. Za direktorjem tovarne — 25-letne jubilarke je spregovoril Jakob Berič, predsednik občinske skupščine Novo mesto, za njim pa predsednik ZB ZP Iskra Franc Križnar.

Obširneje o Iskri in njenih tridesetih letih je nato spregovoril predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Klavs, ki je izčrpan orisal njen začetek in hitro rast do obsega in pomena, ki ga danes Iskra ima v Sloveniji, Jugoslaviji pa tudi v svetu, kjer se je na številnih področjih že dobro uveljavila. Slavnostni govornik je bil to pot Franc Šetinc, sekretar Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS, čigar govor objavljamo v celoti. Po njegovih izjavah je predsednik sindikata ZP Iskra Jože Čebela prečital pozdravno brzojavko predsedniku Titu, za konec osrednjega programa pa je godba Ljudske milice intonirala Internacionalo.

Proslava se je nato nadaljevala s kulturnim programom, katerega je spet začela godba Ljudske milice, ki je zaigrala venček partizanskih pesmi. Gledališki igralec Rudi Kosmač je

nato povedal Ivana Cankarja: Domače novice.

Šentjernejski oktet, v katerem pojejo tudi Iskraši, je nato lepo zapel tri pesmi in sicer: Stefanovičevo Zdravico, Pahorjevo Zdravico in Šeunovo Delavski pozdrav. Za nastop Šentjernejskega okteta je igravec Rudi Kosmač recitiral Borovo pesem Zgovorni molk, nato pa je Akademski pevski zbor, prav tako sam jubilarant 30-letnega uspešnega delovanja, zapel Kuharjevo Jutri gremo v napad, Gobčevo Pesem o svobodi, Vrabčevo Polka je ukazana, Mirkovo Dečva to mi povej in Kramolčevo Sem se rajtal ženiti.

Sledili sta še dve recitaciji, kulturni program pa je slednjič zaključil spet venček partizanskih, ki jih je odlično izvedla godba Ljudske milice.

Kmalu, ko sta bila končana uradni in kulturni program — to pot jima je do konca sledil dobršen del udeležencev proslave, je zabavni ansambel LM „MM 5“ z izbranimi zvoki zvalil številne plesalke in plesalce na prostran oder, kjer se je kljub vsiljivi vročini razvilo veselo rajanje vse do poznega večera.

Dobro organizirana proslava, prijetno vzdušje in vesela srečanja, vse to je bilo vzrok, da so se tisti, ki so jih avtobusi že zgodaj popoldne začeli voziti v svoje domače kraje, kar težko ločili. Srečanje v Šentjerneju je tudi letos, ali pa bolje — je še posebno letos bilo izredno prijetno in najbrž med tisoči udeležencev — sodimo, da jih je bilo tam okrog 15.000, najbrž ni bilo nikogar, ki bi se vračal domov nejevoljen.

Najpomembnejša industrijska dejavnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

aznih nagibov. Nikoli ne bom pozabil, kako so leta 1975 ameriški strokovnjaki iz firme AMI v Santa Clari dajali sijajne ocene razvojnih dosežkov, sposobnosti in zmožnosti Iskre. Podobne ocene se lahko čuje tudi od drugih vaših partnerjev, na Zahodu ali Vzhodu in v deželah v razvoju.

Vaša proizvodna dejavnost je izrednega pomena za celotno tehnologijo in ekonomsko preobrazbo Slovenije v srednjeročnem obdobju, ki ga sedaj načrtujemo, zlasti pa profesionalna elektronika. Dokaz pravilnega vrednotenja vaše dejavnosti se vidi v tem, da ste bili uvrščeni med najpomembnejše industrijske dejavnosti v dogovoru o temeljih družbenega plana Slovenije za obdobje od leta 1976 do 1980. Takšna odločitev je povsem razumljiva, če upoštevamo, da je profesionalna elektronika v nekem smislu infrastrukturna dejavnost, ki je obči pogoj za sodobnejši in pospešeni razvoj vseh ostalih gospodarskih dejavnosti, v določeni meri pa

tudi pogoj za posodabljanje družbenih dejavnosti.

Iskra je z dogovorom o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje od leta 1976 do 1980 prevzela izredno veliko nalogo, ki jo obvezuje, da v srednjeročnem obdobju izvozi za pol milijarde dolarjev blaga, kar je izrednega pomena za saniranje obstoječega kritičnega stanja v plačilno-bilancnem položaju Slovenije.

V celoti gledano, stopate v novo srednjeročno obdobje z izredno ambicioznimi razvojnimi programi. Realizacija načrtanih ciljev bo seveda odvisna v marsičem tudi od razmer na domačem in tujem tržišču. Vendar bo v prvi vrsti odvisna od vaše lastne samoupravne, politične in strokovne angažiranosti.

Zelimo in pričakujemo, da boste v prihodnje še hitreje napredovali v samoupravnem, tehnično-tehnološkem, ekonomskem in organizacijskem pogledu. Dovolite, da vam v tem smislu še enkrat čestitam k vašemu jubileju in izrazim najboljše želje za vaš prihodnji uspeh.

GOVOR PREDSEDNIKA SKUPŠČINE ZP VLADIMIRA KLAUSA

Dragi gostje, dragi Iskraši!

Leto je naokoli, ponovno smo se zbrali Iskraši, zbrali na kratek obračun dela, na dogovor o načrtih za naprej. Vsakoletni naš praznik, dan borca — dan Iskre ima vsakokrat še neko posebno dodatno obeležje, letošnji jih ima preveč. Običajno smo na kratko prešteli rezultate za preteklo leto in nakazali pot za naslednje, letos pa praznujemo tudi 30-letnico Iskre, 30 let, odkar je bila 1946 uradno ustanovljena v Kranju Iskra — Kranj in v tem je prvo dodatno obeležje letošnjega praznika.

Pravzaprav se je naša Iskra začela že prej, že leta 1941, istočasno kot naša revolucija, začela se je, ko so se naši tovariši pod okriljem radijskega sektorja centralne tehnike KP lotili izdelave radijskih postaj kot najsodobnejše partizanske opreme za zveze. Prvi rezultat je bila radiopostaja Osvobodilne fronte, ki je brezhibno delovala pod najtežjimi ilegalnimi pogoji leta 1941 v Ljubljani. Njej so sledile druge, s katerimi so se naši partizani, sicer razmeščeni širom Slovenije povezovali v enotno NO vojsko. Ti tovariši, ki so 1941 delovali ilegalno v Ljubljani in 1943 ustanovili radiodelavnice na osvobojenem ozemlju v Starih Zagah, so ves ta revolucionarni čas snovali tudi načrte, kako bodo po osvoboditvi zgradili v Sloveniji tovrstno elektro in elektronsko industrijo. Prav ti tovariši so pripomogli s svojo partizansko iniciativnostjo, s smelostjo, z izkušnjami, nabranimi v teku NOB, da se je v od Nemcev zapuščenih tovarni v Kranju 1946. leta lahko osnovala tovarna Iskra—Kranj.

Podobno so se v naslednjih letih ustanovili v Ljubljani IEV in tovarni Telekomunikacije in TELA. Vse te nove organizacije, tako v Kranju, kot v Ljubljani, so se v začetku razvijale samostojno in osvajale program proizvodnje s področja finomehanike, elektrotehnike, elektronike in avtomatike. Vse skupaj so v letu 1960 že predstavljele pravo elektro-industrijo, ki je štela cca 7000 zaposlenih s cca 17 milijard starih dinarjev proizvodnje.

Da bi se mlada elektroindustrija čimbolj vsestransko uveljavila, je z novonastajajočim Gospodarskim razstaviščem organizirala prvo razstavo sodobne elektronike, ki je postala tradicionalna vsakoletna manifestacija jugoslovanske in svetovne elektronike.

Na strokovnem posvetovanju ob sejmu sodobne elektronike 1960, se je ob iskanju poti za čim hitrejši in uspešnejši razvoj te industrije porodila ideja o združitvi prej omenjenih organizacij v veliko Iskro, ki naj bi se z uvajanjem specializirane proizvodnje v specializiranih tovarnah bistveno hitreje razvijala. Ta ideja je bila realizirana v maju 1961, ko je bila ustanovljena Združena Iskra.

S tem se je začel veliki vzpon Iskre, ki je kljub občasnim motnjam in zapletom dosegala letno rast povprečno 20 — 25 % in dovedla do današnjega dne Iskro do stopnje, ko pred-

ustvari za preko 800 milijard starih dinarjev proizvodnje.

Taka je na kratko orisana 30-letna razvojna pot Iskre, življenjsko povezana z našo revolucijo, iz katere je izšla, in v tem je bistvo odgovora na vprašanja, zakaj so Iskraši Dan borca prevzeli tudi za svoj praznik Iskre.

Drugo dodatno obeležje današnjemu prazniku daje dejstvo, da prav sedaj na analizi 30-letnih rezultatov načrtujemo naš srednjeročni načrt, katerega bomo uresničevali v naslednjem petletnem obdobju. Temeljite analize preteklega razvoja, prognoze ekonomskega razvoja Jugoslavije kot tudi komparativne analize naših možnosti nam dajejo našo novo bodočo programsko orientacijo na mikroelektroniko in računalništvo v kompleksnem pomenu besede, kar obenem predstavlja temelje naše orientacije na profesionalno tehniko, kajti v bodoče se bomo z mikroelektroniko in računalništvom srečevali vsepovsod, kjer bo imela mesto sodobna tehnika.

Na osnovi naše vloge v slovenskem gospodarstvu v preteklosti pa je v osnutku družbenega dogovora o temeljih plana Slovenije za srednjeročno obdobje obveza Iskre podana skupno s 4000 milijardami starih dinarjev proizvodnje v petih letih in 500 milijonov dolarjev izvoza v istem obdobju, obenem pa je v tem dogovoru jasno poudarjena vloga profesionalne elektronike v nadaljnjem razvoju slovenskega gospodarstva in predvsem tudi izvozna orientacija Iskre.

Da bi uspešno začeli in tudi nadalje izvajali tak program, pa bomo morali intenzivirati razvojno-raziskovalno delo in maksimalno vzpodbuditi inovacijsko dejavnost v vseh naših organizacijah.

Nadalje se bomo morali veliko bolj načrtno in bolj masovno kot doslej lotiti šolanja novih kadrov, ki bodo sposobni tudi pri nas v polni meri uveljaviti takozvano tretjo tehnično in tehnološko revolucijo v elektroniki.

Paralelno s temi čisto strokovnimi nalogami, pa nas čakajo še druge naloge, izvirajoče iz našega družbeno-ekonomskega razvoja, ali konkretno sedaj usklajevanje naše dosedanje samoupravne prakse z novim zakonom o združenem delu. Nedvomno smo tudi na tem področju v Iskri orali ledino že v preteklosti, ko smo iskali optimalne rešitve za usklajenost našega velikega sodobno organiziranega poslovnega sistema s samoupravnimi socialističnimi družbeno-ekonomskimi odnosi. Pri tem lahko napredek v funkcioniranju našega delegatskega sistema, da pa so še občutne vrzeli, posebno kadar moramo sprejemati odločitve, pri katerih bi vsi morali pravilno pojmovati družbeni karakter sredstev, s katerimi upravljamo.

Prav sedaj pa smo sredi akcije podpisovanja posojila za ceste, Čeprav je akcija komaj stekla lahko že ugotavljamo, da so naši ljudje akcijo pozitivno sprejeli in doslej kot organizacija že podpisali cca 1,2 milijarde starih dinarjev, kar predstavlja cca 65 % predvidene obveznosti in kot delovni ljudje cca 1,1 milijarde, kar predstavlja nad 50 % predvidene vsote.

Kot smo v 30-letih dosegli ogromne rezultate, predvsem na področju izgradnje proizvodnih kapacitet in vseh mehanizmov, da celotna Iskra lahko funkcionira, pa nismo v zadostni meri mislili tudi na človeka, zaradi katerega pravzaprav vse to počnemo. Prav bi bilo, da bi ob sedanjem načrtovanju našega srednjeročnega programa razvoja to pomanjkljivost odpravili in dali ustrezno mesto tudi družbenemu standardu, tako v pogledu varstva, družbene prehrane in rekreacije.

Naj poudarim še tretje, dodatno obeležje letošnjega praznika in sicer

Spominski posnetek jubilarov Iskre, ki skupaj z njo praznujejo tridesetletnico uspešnega dela v Iskri.

to, da šentjernejska Iskra slavi letos svoj 25-letni jubilej, odkar je tov. Simončič z nekaj sodelavci začel tu s proizvodnjo uporov in tako postavil temelje te šentjernejske Iskre. Danes je šentjernej po svojih izdelkih poznan po vseh kontinentih in prejšnja skromna dolenska vas je postala sodoben industrijski center, za kar šentjernejskim iskrašem posebej čestitamo in se seveda tudi prav prisrčno zahvaljujemo, da so nas povabili na letošnje

praznovanje Dneva borca in Iskre prav sem, v to prelepo okolje pod Gorjanci.

Tovarišice, tovariši! Dovolite mi, da končam s pozivom, da naj bo tudi letošnje naše srečanje, ki sovpada s 30-letnico Iskre, naša obveza napram pionirjem, ki so Iskro začeli, da bomo to njihovo veliko delo dostojno nadaljevali in tudi uspešno izpolnili vsa predvidevanja, katera bomo vnesli v naš načrt bodočega razvoja.

Rdeč nagelj ob 30-letnici

Slovesne seje Skupščine ZP Iskra ob 30-letnici ustanovitve Iskre so se udeležili številni delavci, ki so zaposleni v Iskri že tri desetletja, delegati Skupščine, vodilni slovenski družbeno-politični delavci ter vodilni delavci Iskre in Gorenja.

Lep rdeč nagelj in topel stisk roke pred začetkom slovesne seje Skupščine ZP Iskra v dvorani Telekomunikacij na Laborah, lep nagelj, lepo okrašena dvorana z velikim panojem, na njem napis 30 let, 30.000 samoupravljalcev.

Občutek slovesnosti in čustva, ki v takšnem trenutku navdajajo človeka so še povzdignili številni jubilarji — Iskrini delavci, ki so zaposleni v našem kolektivu že vse od njegove ustanovitve. 30 let življenja — 30 let dela — 30 let uspehov, pa tudi boj s težavami za lepši jutri. Resnično lep jubilej Iskre, lep jubilej teh lepih ljudi, čestitke vsem Iskrašem, vsem, ki so bili kdajkoli zaposleni v Iskri, zlasti pa tem delavkam in delavcem, ki so preživeli v Iskri večji del svojega življenja.

Slovesno zasedanje Skupščine ZP Iskra se je začelo z izvolitvijo delovnega predsedstva, nato pa so o Iskrinem

razvoju ter delu in prihodnosti spregovorili predsednik Skupščine ZP Iskra Vladimir Klavs, generalni direktor ZO Iskra Jože Hujs, podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije Zvone Dragan in predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. Njihove govore objavljamo na drugem mestu v celoti. Vrhunec slovesnosti je bila podelitev plaketa jubilarom — podelil jih je tov. Vladimir Klavs — zasedanje pa se je končalo z bogatim kulturnim programom, v katerem je sodeloval Akademski pevski zbor Tone Tomšič.

Slovesnega zasedanja so se, kot že rečeno, udeležili številni jubilarji, skupščinski delegati, vodilni delavci Iskre in Gorenja ter ugledni slovenski družbenopolitični delavci, med njimi podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije Zvone Dragan, sekretar mestne konference ZK Slovenije Vinko Hafner, republiški sekretar za delo Pavle Gantar, predsednik sindikata kovinske in elektroindustrije Rajko Orešnik, predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič, narodni heroj Stane Semčič — Daki in drugi.

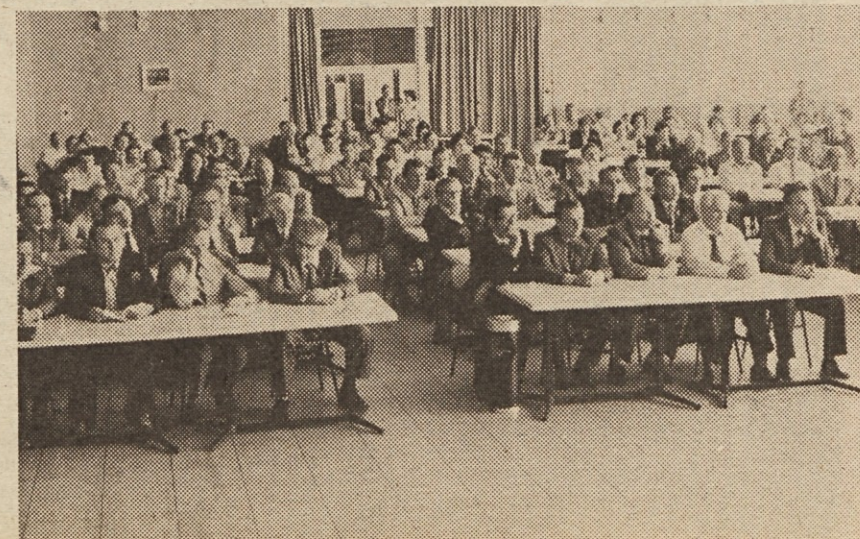
Lado Drobež

Vladimir Klavs, predsednik skupščine ZP Iskra govori o tridesetletnici Iskre.

stavlja pretežni del slovenske elektroindustrije. Tak razvoj je bil dosežen, ker so matične tovarne iz Kranja in Ljubljane že kmalu po svojem nastanku začele ustanavljati nove proizvodne obrate v številnih manj razvitih krajih Slovenije. Ti obrati so zelo hitro prerasli v samostojne nove Iskre kot na pr.: tu v šentjerneju, Semiču, Gorici, Novem mestu, Horjulu, Trbovljah, Žužemberku, Mokronogu, Lipnici, Otočah, Sežani in drugje, kot tudi nove specializirane Iskrine tovarne v Kranju in Ljubljani. Te nove Iskre pa s starimi nadaljujejo začeto delo in še novejša Iskre so nastale in nastajajo v Črnomlju, Kostanjevici, na Jesenicah, v Idriji, Savinjski dolini, Cajnarijih in drugod.

Veliki Iskri pa se je po letu 1961 priključilo tudi več delovnih organizacij kot: Elektromotorji iz Železnikov, Elrad iz Škofje Loke, TIO iz Lesc, EMO iz Celja, ELA iz Novega mesta, Zmaj iz Ljubljane, tako da ZP Iskra šteje danes skoraj 30.000 sodelavcev, združenih v 65 TOZD in s proizvodnim programom, da letos

S slavnostnega zasedanja skupščine ZP Iskra.

Prijeten pomenek štirih veteranov iz prvih dni Iskre.

GOVOR PREDSEDNIKA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ TONETA VOLČIČA

SPOŠTOVANE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Vašemu praznovanju ob 30. obletnici ustanovitve Iskre, se pridružujemo tudi vsi delovni ljudje in občani Kranja, pridružuje se OS in vse naše družbenopolitične organizacije. Nismo neskrbni, če se pri tem zavedamo in če smo ponosni na to, da so bili današnji Iskri pred 30 leti temelji prav tu v Kranju, da bi iz takratnega 850-članskega delovnega kolektiva zrastle v tem času veliko združeno podjetje s 30.000 delavci. Čeprav je Iskra v svojem vzponu in razvoju daleč prerasla ne le občinske, temveč tudi republiške in državne meje, je danes z obsežno svojo dejavnostjo vezana za Kranj, zanj je vezana s svojimi največjimi proizvodnimi obrati in s številčno močnim 7.000 članskim de-

lovnim kolektivom. Verjetno je bilo pred 30 leti, ko se je v obratih nekdanje Jugoslovske ustanovljala Iskra malo tistih, ki bi realno predvidevali bodočo rast in razvoj novoustanovljenega kolektiva, kot je bilo zagotovo malo tistih, ki bi v vseh svojih posledicah cenili ustanovitev nove delovne organizacije za bodoči razvoj kranjske občine. Če je Iskra v svojih 30. letih zrastle v največje slovensko združeno podjetje, potem je že davno pred letošnjim jubilejem s svojo rastjo v bistvu spremenila gospodarsko strukturo Kranja. Z njo Kranj postaja poznan center elektroindustrije, z njo se vključuje v razvoj ene od mladih, ali izredno perspektivnih in obetajočih panog slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva. Da je vse to res, najboljše govori dejstvo, da je Iskra po številu za-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Učiti se, učiti in spet učiti...

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI DELEGATI, SPOŠTOVANI GOSTJE, DRAGI ISKRAŠI!

Moja naloga danes je, da ob tem svečanem trenutku, ko upravičeno z zadovoljstvom gledamo na prehojeno pot 30-letnega dela in snovanja, poskušam kratko očitati osnovne naloge, ki nas čakajo v naslednjem obdobju. V Iskri namreč dobro vemo, da sme pogled v preteklost, s katerim lahko zadovoljimo svojo človeško potrebo po moralnem zadoščenju, biti kratek. Vemo, da moramo pogled v preteklost porabiti predvsem za to, da iz njega črpamo spoznanje in izkušnje za bodočnost.

Ker naše jubilejno 30. leto obstoja sovpada tudi z intenzivnim družbenim in lastnim delovanjem na pripravi in sprejemanju novega srednjeročnega plana razvoja, sta bila naš pogled v preteklost ter analiza dosežkov in napak toliko bolj temeljita. Na osnovi te analize smo v svoje dokumente srednjeročnega plana, ki so ravnokar v široki razpravi v Iskri in ki jih bomo v kratkem tudi sprejeli, zapisali niz nalog za naslednje obdobje. Nimam namena, da bi vse te naloge tu in v tem trenutku ponovil in razčlenil, mislim pa, da bi bilo prav izpostaviti nekaj tistih, ki so odločilnega pomena za bodočnost naše Iskre.

Prva je nedvomno programska orientacija, v okviru katere smo se odločili poseči in tudi že posegli na dve novi, ključni področji v okviru elektrotehnike odnosno elektronike. To sta mikroelektronika in računalništvo, oboje v najširšem pomenu besede. Ti dve področji naj bi predstavljali nova temelja naše orientacije na profesionalno tehniko, kajti v bodoče ne bo naprave, v kateri ne bo mikroelektronika imela glavno besedo, in ne sistema informatike, telekomunikacij in avtomatizacije, v katerem ne bi bilo računalnika. Proizvodnja pa v tehnološkem pogledu pomeni na teh dveh področjih tudi absorpcijo dela t. i. tretje tehnične in tehnološke revolucije v elektrotehnik in elektroniki. Ta pa ne le da odpira nova programska področja, ampak določena tudi počasi, vendar zagotovo tudi zapira.

V okviru inovacijske dejavnosti moramo razvojno-raziskovalno delo povezati na eni strani s proizvodnjo in na drugi z zunanjimi tovrstnimi institucijami tako, da bi povečana sredstva za to dejavnost kar najracionalneje porabili. Mimo bogatitve lastnih proizvodov z znanjem, se mora taka pospešena dejavnost odraziti tudi v večjem številu lastnih izdelkov, sposobnih za prodajo kot patenti in licence.

Kot tretje naj navedem našo tržno orientacijo, pri kateri je izvoz tisti, ki bo tudi v bodoče predstavljal dinamičnejši faktor naše rasti. Izvoz

je to bil in bo še v bodoče, ne samo zaradi količin blaga, ki jih absorbira, ampak tudi zaradi svojega posrednega učinka na tehnično-tehnološke in poslovne kvalitete. V bodoči izvojni orientaciji, kakor v asortimanu, tako tudi v regionalni usmeritvi, mora priti do popolnega izraza nova programska in inovacijska usmeritev. Tudi osnutek dogovora o temeljih družbenega plana Slovenije za srednjeročno obdobje, katerega podpisnik smo in v katerem

je jasno poudarjena vloga profesionalne elektronike v nadaljnjem razvoju slovenskega gospodarstva, je dal velik poudarek predvsem izvojni orientaciji Iskre. Naša konkretna obveza na osnovi tega dogovora je, da v 5-letnem obdobju izvozimo za 500 milijonov dolarjev blaga, od tega 55 % na konvertibilno področje. To pa ob predvideni dinamiki pomeni, da bo naš izvoz v letu 1980 znašal 140 milijonov dolarjev ali še enkrat več kot v letošnjem letu.

Kot posledica omenjenih usmeritev pa tudi drugih tu neomenjenih, se postavlja pred nas naloga, da ob dani lokacijski disperziji naše Iskre, le-to organizacijsko usposobimo na neizogibno notranje prestrukturiranje, za novo alokacijo proizvodnih faktorjev in za njihovo boljše izkoriščanje. Z drugimi besedami: usposobiti se moramo tako samoupravno, kot tudi strokovno, za tisto, kar nova ustava imenuje združevanje dela in sredstev. Usposobiti se moramo tako znotraj Iskre kot tudi navzven: v odnosu do svoje institucionalne okolice v gospodarstvu in izven njega. Politično pa to pomeni konfrontacijo in obračun z raznimi — izumi, med katerimi lokalizem gotovo ni na zadnjem mestu, pa z grupno lastniškimi tendencami in ozkostjo v medsebojnih, predvsem dohodkovnih odnosih. Spoprijeti se moramo z zgrešenim gledanjem, da pomeni poenotenje in standardizacija že tudi avtomatično poseganje v suverene samoupravne pravice.

Ob vsem tem se moramo nujno vprašati, kaj je tisto, kar za izvedbo teh nalog rabimo. Ali so to materialna sredstva, zgradbe, oprema, finančna sredstva? Da, tudi vse to, saj jih nikdar nismo imeli preveč, vendar postajajo mnogo manj pomembna kot prej; mnogo bolj kot kdajkoli prej pa so pomembni znanje, kadri, ljudje. Prišli smo torej do ključnega faktorja zagotovitve naše bodočnosti, do delovnega človeka z vedno več znanja, pameti in sposobnosti. In to ne le do delovnega človeka kot samoupravljalca. Tistega delovnega človeka, ki v porajajočem se sistemu neposrednega samoupravljanja in ne samoupravljanja v njegovem imenu, postaja težišče vseh odločitev in hkrati nosilec vseh odgovornosti zanje. Ne mislim samo material-

no, ker je to vedno nosil. Mislim predvsem na moralno, na to, da bo razen svoje strani problema videl vedno tudi ono drugo, to je skupni družbeni interes.

In drugič, prišli smo do delovnega človeka, ki naj bi s svojim strokovnim znanjem obvladal vse to, kar od njega razvoj tehnike in tehnologije zahteva. Razvoj, ki je tako nagel, da mu klasični šolski sistem ne more slediti; tako nagel, da se mora v vsej svoji delovni dobi nenehno in sproti učiti, ker pridobljeno šolsko znanje sproti zastareva. Zaradi tega nam samo vzpodbujanje in financiranje rednega šolanja preko štipendiranja in ostalih oblik še daleč ne more rešiti problemov. Ustvariti bomo morali učinkovit sistem izobraževanja in učenja v teku dela samega. Najti bomo morali stimulanse in metode, s katerimi bomo lahko pri obstoječih kadrih razvili in uporabili vse njihove sposobnosti. Sedanja generacija iskrašev mora imeti za svoj cilj, mimo lastnega izobraževanja predvsem to, da ustvari sedanjim in prihodnjim mladim generacijam pogoje, da bodo po svojem znanju boljše od sedanje. Za mlade pa to ni samo cilj, ampak tudi obveza.

Uspešnost izvršitve naših planov, in s tem nadaljnji razvoj Iskre kot celote, je odvisen samo od tega, ali bomo znali vsako stvar, ki se je lotimo, opraviti enako ali bolje od drugih. Zaradi vsega tega mislim, da lahko upravičeno strnemo nalogo, ki je pred nami, ki je pred vso Iskro, v sloviti Leninov rek: učiti se, učiti se, in še enkrat: učiti se.

Jakob Berič, predsednik občinske skupščine Novo mesto pozdravlja Iskraše ob prazniku.

Ludvik Simonič, direktor TOZD Upori v Sentjernejem pozdravlja udeležence proslave.

Generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs je govoril na slavnostnem zasedanju skupščine ZPI 30. junija v tovarni telekomunikacij na Laborah v Kranju.

JUBILANTI 30-LETNEGA DELA V ISKRI

1. Avbelj Jože
2. Ahačič Franc
3. Betoncelj Mara
4. Bukovnik Kristina
5. Benedičič Valentin
6. Cotič Franc
7. Dragonja Branko
8. Domitrovič Marija
9. Farčnik Nada
10. Ferjan Vitomir
11. Florjančič Rudi
12. Gartner Anica
13. Globavs Frančiška
14. Grčar Alojz
15. Hudournik Marija
16. Jarc Slavka
17. Jenko Stane
18. Keše Viktor
19. Kolman Mihaela
20. Kovačič Kristina
21. Korenčan Pavel
22. Komac Branko
23. Kranjc Ivan
24. Lipovac Karel
25. Mihelič Ada
26. Nadižar Božo
27. Nograšek Marija
28. Orel Franc
29. Pavlič Stane
30. Pečnik Maks
31. Petelinkar Filip
32. Perne Miroslav
33. Perdan Jože
34. Pižent Franc
35. Podgoršek Frančiška
36. Poklukar Jože
37. Rogelj Zofka
38. Rogelj Pavla
39. Rupert Angelca
40. Seljak Stane
41. Stare Marjan
42. Stariha Marija
43. Šušnik Minka
44. Šuštršič Franc
45. Šuštršič Franc
46. Švab Franc
47. Šparovec Franc
48. Teran Marija
49. Tekavc Mirko
50. Tomazin Alojz
51. Tratnik Rafael
52. Troha Francka
53. Trost Miroslav
54. Uranič Franc
55. Vidmar Herman
56. Vidic Franc
57. Vidic Iva
58. Vončina Franc
59. Vukotič Ančka
60. Wendling Ludvik
61. Zaplotnik Anton
62. Železnik Milan
63. Novljan Julij

Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromotorji
Elektromehanika — Števci
Elektromehanika — TEA
Napajalne naprave N. m.
Iskra Commerce — Domači trg
Skupne službe ZP
Iskra Commerce — Domači trg
Skupne službe ZP
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromotorji
Elektromehanika — Stikala
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Stikala
Elektromehanika — Stikala
Skupne službe ZP
Elektromehanika — ERO
Elektromehanika — ERO
Elektromehanika — Stikala
Elektromehanika — Merilne naprave
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Števci
Elektromehanika — ATC
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Števci
Elektromehanika — ERO
Elektromehanika — ERO
Elektromehanika — ATC
Elektromehanika — Števci
Elektromehanika — Števci
Elektromehanika — Vzdrževanje
Elektromehanika — ATC
ISKRA Commerce — Zunanja trgovina
Iskra Commerce — Domači trg
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — ERO
Instrumenti Otoče
Elektromehanika — ATC
Elektromehanika — Vzdrževanje
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Skupne službe
Iskra Commerce — Skupne službe
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Naprave Lj.
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — Orodjarna
Elektromehanika — Skupne službe
Elektromehanika — TEA
Skupne službe ZP
IC — Zunanji trg

GOVOR PREDSEDNIKA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ TONETA VOLČIČA

(Nadaljevanje s 3. strani)
poslenih, po obsegu in vrednosti proizvodnje postala že 1960. leta vodeče industrijsko podjetje v naši občini. Danes ob praznovanju 30. obletnice ustanovitve Iskre lahko popolnoma objektivno in realno trdimo, da njena ustanovitve pred 30. leti pomeni za našo občino pomembno gospodarsko preusmeritev. Glede na številčnost Iskrinega kolektiva, saj danes zaposluje kar 1/3 vseh zaposlenih v kranjskem gospodarstvu, pa je ona s svojim razvojem, delovnimi in poslovnimi uspehi, pa tudi s svojimi težavami in problemi, ki jih tak razvoj, pa tudi splet vseh ostalih okoliščin poraja najtesneje povezana z gibanji in stanjem v naši občinski družbenopolitični skupnosti. Pri tem moram povedati, da je delovni kolektiv Iskre, ob naporih vloženih v svoj lasten razvoj, našel tudi vedno posluh in pripravljenost za sodelovanje in pomoč pri uveljavljanju dogovorjene politike razvoja naše občinske skupnosti. Pri delavcih Iskre so bile naše družbeno in gospodarsko

potrebne in opravičene akcije vedno ne le moralno, temveč tudi materialno podprte. Če ob tem povem še to, da smo v Kranju prvi v naši ožji in širši domovini pričeli z združevanjem naporov in sredstev delovnih ljudi, občanov, delovnih kolektivov in občine za razreševanje nekih skupnih problemov in zadev, potem lahko vemo, da takih akcij ni bilo malo.

Kot danes po 30 letih ustanovitve Iskre vsi člani vašega gospodarsko močnega in številnega delovnega kolektiva z zadovoljstvom cenite prehojeno razvojno pot svojega podjetja, se mi vsi zavedamo mesta in vloge, ki jo ima vaša delovna organizacija v naši družbeno politični skupnosti. Veselimo se vaših uspehov in vašega napredka, saj so neločljivi del prizadevanj vseh naših delovnih ljudi za gospodarski in družbeni razvoj naše samoupravne socialistične družbe.

Ob jubileju 30 let obstoja Iskre želimo vsem delovnim skupnostim združenega podjetja še mnogo uspehov v razvoju svojih organizacij združenega dela, še mnogo delovnih zmag in kar največ tehničnega in gospodarskega napredka.

Akademski pevski zbor je pel tudi na slavnostnem zasedanju skupščine ZP Iskra.

Jubilanti Tovarne kondenzatorjev v Semiču

Industrija kondenzatorjev v Semiču je 19. junija dostojno proslavila svoj srebrni jubilej – 25 let uspešne rasti in naglega razvoja do pomembnega proizvajalca te vrste elementov za elektroniko.

Znova, v nekoliko manjšem obsegu, so Semičani proslavili 2. julija svoje jubilate 25, 20, 15 in 10-letnega in sicer v svojem rekreacijskem centru Primostek, kjer so prav dan odprli letošnjo sezono s pomembno pridobitvijo – s petimi počitniškimi hišicami – brunaricami.

V skrbi za svojega delavca so v Industriji kondenzatorjev v Semiču že pred leti uredili rekreacijski center v Primostku, ki je obsegal restavracijski objekt, sanitarije in bazen oz. kopališče na Lahinji. Letovalci so tu lahko poceni preživljali del svojega dopusta s tem, da so prebivali v lastnih ali skupnih šotorih centra.

Lani so v Primostku zgradili manjši bazen za otroke, katerim je v centru na voljo še nekaj orodja in naprav, nameravajo pa v skladu z finančnimi možnostmi zgraditi še bazen za odrasle z ogrevano vodo s čimer bo možno letovanjsko sezono še podaljšati.

Šotorjenje so sklenili v prihodnje v centru odpraviti in v ta namen so v maju in juniju, v dobršni meri s prostovoljnim delom in ob pravzaprav minimalnih stroških zgradili pet brunaric – lesenih počitniških hišic s po 8 ležišči v vsaki.

Hišice so izdelovali v rekordnem času in so zelo lične in nedvomno bolj udobne, predvsem pa bolj vzdržljive, zato bo v njih letovanje v Primostku nedvomno veliko prijetnejše, kot je bilo doslej v šotorih, ki v primeru slabega vremena niso kaj prida bivališče.

Nova pridobitev v rekreacijskem centru semiške Iskre v Primostku je vsekakor vredna pohvale, kaže pa hkrati tudi na iznajdljivost Semičanov, da je tudi s skromnimi sredstvi mogoče kaj koristnega narediti. Podobno bi veljalo storiti tudi v Pineti, če kdaj iz nje za delavce Iskre kaj bo.

S proslavo jubilarov dela so v

rekreacijskem centru v Primostku Semičani začeli letovanjsko sezono v novih, veliko boljših pogojih, kar bodo delavci znali upoštevati, saj bo bivanje v novih hišicah gotovo veliko prijetnejše.

Po skromnem otvoritvenem

ceremonialu so počitniške hišice še uradno odprli, jublanti dela pa so se v restavraciji rekreacijskega centra zbrali k skupnem kosilu, po katerem pa tudi pozabavali ob zvokih živahnih muzikantov, ki so poskrbeli za veselo vzdušje.

— J. C. —

Žal samo štiri od skupno šestih delavk – jublank 25-letnega dela.

Jubilanti 20-letnega dela v tovarni kondenzatorjev v Semiču Marija Švajger in Rozalija Pavun.

Že petnajst let doprinašajo svoj prispevek k uspehu Industrije kondenzatorjev.

To je pa skupina jubilarov 10-letnega dela v semiški tovarni.

Prejeta priznanja — nagrada in obveznost

OO ZSMS ISKRA Poslovne stavbe Ljubljana je 19. 6. 1976 prejela od Konference mladih delavcev pri republiški konferenci ZSM Slovenije priznanje za dosežene uspehe v tekmovanju „Najboljša osnovna organizacija ZSMS v TOZD oz. delovni skupnosti. Temu priznanju je botrovalo priznanje Občinske konference ZSMS Ljubljana – Center, ki je med desetimi najboljšimi organizacijami izbrala tudi OO ZSMS Iskra Poslovne stavbe.

O prejetih priznanjih in opravljenem delu smo se pogovarjali s predsednikom OO ZSMS Darjo Zahradnik in sekretarjem organizacije tov. Aljaž Vesno. Na postavljena vprašanja sta povedali naslednje:

Kdo je razpisal tekmovanje, kakšni so bili tekmovalni pogoji in koliko časa je trajalo tekmovanje?

Tekmovanje osnovnih organizacij ZSMS je razpisala Republiška konferenca ZSMS dne 1. 4. 1975. Cilj tekmovanja je bil, poiskati najboljše OO ZSMS v TOZD oziroma delovnih skupnostih v občinskih konferencah ZSMS. Tekmovalni pogoji so obsegali celotno dejavnost mladine v osnovnih organizacijah, doseženi rezultati pa so se točkovali po določenem točkovnem sistemu. Tekmovanje je trajalo eno leto in je bilo zaključeno 1. 4. 1976.

Čeprav je bilo o delu vaše osnovne organizacije že nekaj napisano v tem

Naš dinar za ceste

Delavci Iskre vpisali že nad 36,7 milijonov din

Vesprošna in dobro organizirana akcija za posojila za izgradnjo in modernizacijo cest v naši republiki razumljivo ni šla mimo Iskre in njenih delavcev.

Nujno potrebna posodobitev našega cestnega omrežja bo v obdobju do 1. 1980 terjala nič manj kot 10,8 milijard dinarjev, pri čemer naj bi občani z javnim posojilom zbrali v ta namen 900 milijonov dinarjev.

Akcija je povsod v polnem teku in ponekod že dosednji rezultati vpisa obetajo, da bo vpisanega celo več, kot je bilo načrtovano. Glede na predlog, naj bi TOZD ZP Iskra v skladu za posodobitev naših cest prispevale po 1 % od svojega poslovnega sklada za 1. 1976, tako bi v naših temeljnih organizacijah zbrali nad 20.000.000 dinarjev posojila.

Do 2. julija, ko naj bi vpisovanje posojila s strani TOZD ZP Iskra bilo zaključeno, je bilo v TOZD ZP Iskra vpisanih nad 12.000.000 dinarjev. Pri tem so se v večini TOZD ravnali po predlogu – 1 % od poslovnega sklada za 1. 1975, ponekod so vpisali manj, kot bi sicer znašal njihov predlagani prispevek, v dveh naših industrijah – EMO Celje in Avtoelektrika pa se še niso odločili, in akcija še traja.

Tako je združeno podjetje Iskra doslej vpisalo nekaj nad 60 % predvidenega posojila, s čimer ne moremo biti zadovoljni.

Veliko bolje so se v tej pomembni akciji odrezali delavci Iskre. Doslej so vpisali že nad 36,7 milijonov dinarjev posojila, vendar le-to še traja in bo skupni prispevek delavcev Iskre nedvomno še narasel. Osební vpis posojila za ceste naj bi končali 15. julija.

O končnem rezultatu vpisa posojila v TOZD ZP Iskra in individualnega vpisa posojila med delavci Iskre bomo še poročali.

— C —

Pregled podatkov o vpisu posojila za obnovo cest kaže, da je na dan 25. 6. vpisalo v elektromehaniki posojilo 67,1 % zaposlenih. Vpisani znesek znaša skupno za Elektromehaniko 11.393.128 N din, kar predstavlja 28,94 % mesečnih OD (če vpisani znesek primerjamo z majskimi izplačili). Vpisovanje poteka še naprej. Na sliki vidimo vpisno mesto v TOZD električno ročno orodje v Kranju.

časopisu, vaju prosimo, da nam na kratko še enkrat predstavite vašo osnovno organizacijo. V naši osnovni organizaciji je vkljenjenih 46 mladincev od skupno 76 mladincev, kolikor jih je zaposlenih v naši delovni skupnosti. Delo organizacije vodi predsedstvo. Delo se izvaja preko referentov oziroma njihovih namestnikov, ki skrbijo za idejno politično izobraževanje, informiranje, kadrovske dejavnosti, SLO, kulturo in šport. Z ostalimi mladinci v Koordinacijsko konferenco mladine v Skupnih dejavnosti, vključeni pa seveda v Koordinacijsko konferenco mladine v SOZD Iskra.

Opišita nam na kratko kakšno delo ste opravili v tekmovalnem času.

Začeti morava s tistim delom, ki je bilo povzročeno z reorganizacijo ISKRE in organiziranjem delovne skupnosti Iskra Poslovne stavbe. Mladinci smo se seveda tudi morali organizirati in to smo stoorili že 31. 1. 1975. Sprejeli smo akcijski program, ki pa ni bil fiksen, ampak smo ga sproti še dopolnjevali z dodatnimi akcijami. V samoupravne organe delovne skupnosti smo vključili več kot polovico vkljenjenih mladincev. Da bi lahko v teh organih uspešno delovali smo organizirali predavanja o delegatskem sistemu ter sodelovali na seminarju o družbeni samozaščiti, ter sodelovali na seminarju o družbeni samozaščiti, ter idejno političnega izobraževanja, ki so ga organizirali mladi v Iskra Commerce. Štirje mladinci so se udeležili politične šole, ki jo je organizirala Občinska konferenca ZSMS Občine Ljubljana Center.

Mladinci smo aktivno sodelovali z vodstvom delovne skupnosti in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami delovne skupnosti pri organiziranju in dogovarjanju o reorganizaciji naše delovne skupnosti v delovno organizacijo posebnega pomena ISKRA INVEST SERVIS. Za realizacijo tega sklepa delavcev smo se aktivno vključili v razpravo tudi z mladinci v ostalih delovnih organizacijah.

Dva mladince sta sodelovala v mladinskih delovnih akcijah, kjer sta bila za svoje delo pohvaljena. Tudi na področju izletništva, športa in kulture smo bili delovni. Organizirali smo ekskurzijo v TOZD Upori Šentjerneji in izlet v Kumrovec. Priredili smo pik-

nik za vse delavce IPS povezan s športnimi tekmovanji med sektorji in omogočili smo obisk kulturnih prireditev večjemu številu mladincev v Ljubljani.

Za boljše informiranje mladincev smo organizirali mladinsko knjižnico, v kateri se nahajajo vsi materiali, ki so bili posredovani naši osnovni organizaciji od strani zunanjih družbenopolitičnih institucij, zbrani so vsi časopisi in revije od Mladine, AŽ, MI Komunist, Informator in pa knjige, ki obravnavajo mladinsko problematiko.

Poudariti pa morava, da so se mladinci v delovni skupnosti izkazali tudi pri opravljanju vsakodnevnih delovnih dolžnosti na delovnem mestu in da je mladinsko delo teklo predvsem v prostem času.

Kako je bilo vaše delo kontrolirano in kdo je opravljal kontrolo?

Naše delo je zasledovala Občinska konferenca na osnovi zapisnikov naših sestankov, na osnovi poročil, ki smo jih morali občasno dostavljati. Prav tako pa smo imeli stalne kontrolne obiske članov Občinske konference ZSMS.

Kje ste prejeli priznanja in kakšni so načrti vaše osnovne organizacije kot nosilke visokih priznanj v bodoče?

Obe priznanji sta nam bili slavnostno vročeni in sicer občinsko priznanje dne 30. 5. 1976 v Mestnem gledališču Ljubljana, priznanje Konference mladih delavcev pri republiški konferenci ZSM Slovenije pa smo prejeli 19. 6. 76 ob zaključku proslave 30. letnice SKOJ-a v Ravnah na Koroškem. Priznanja, ki smo jih prejeli, nas vsekakor zavezujejo, da še naprej ostajamo v prvi vrsti organizacij, zato se bomo še naprej trudili, da bo naše delo vzgled tako po mladinski kot tudi po delovni plati. Kajti zavedamo se, da so delovne naloge v naši delovni organizaciji ISKRA INVEST SERVIS osnova vsemu nadaljnjemu delu v družbenopolitičnih organizacijah med katerimi naj bi bili mladinci avantgarda in nosilec tistih akcij, ki jim jih današnja stvarnost nalaga.

M. S.

ISKRA

Štev. 28 — 10. julij 1976

5

Iskra in inovacijski procesi

Na skupnem zasedanju zbora združenega dela skupščine SRS in Raziskovalne skupnosti Slovenije, dne 30. junija t. l. je imel Miloš Kobe, direktor področja za inovacije v ZP Iskra zanimivo razpravo: Iskra in inovacijski procesi, ki jo zaradi aktualnosti v celoti objavljamo.

Spoštovane tovarišice in tovariši delegati, dovolite mi, da povem nekaj misli o stališčih in odnosih do inovacijskih procesov v elektroniki, ki šteje med t. i. propulzivna področja, in katere glavni proizvodni predstavnik v Sloveniji je danes ISKRA.

Znano je, da je prav za to panogo značilen bliskovito hiter tehnološki razvoj, ki ima za posledico progresivno zastarevanje tovrstnih izdelkov, ki danes tehnološko in tržno žive le še kakih 4 do 5 let, v l. 1980 pa realno predvidevamo, da bo njihova povprečna doba le še 2 do 3 leta.

V ISKRI mislimo, da je zato na dlani zaključek, da moramo ob upoštevanju počasnosti naše inovacijske poti od ideje do proizvodne realizacije, skrbeti za to, da bo inovacijski proces permanenten in ne občasen ter da bo inovacija neločljiv sestavni del reprodukcijskega procesa. Če tega ne bomo dosledno uresničili in ne bomo vgradili inovacije kot trajnega in nepogrešljivega elementa proizvodne reprodukcije, je področje s tako hitrim razvojem, kot je to elektronika, neizprosno obsojeno na tehnološko in tržno odmiranje.

Prvič je to podpora stališčem o uvedbi obvezne razvojno-tehnološke amortizacije, ki mora prav povsod, tudi na programsko še tako neproblematičnih področjih, torej tudi pri ne-propulzivnih panogah, postati sestavni del cene izdelka ali storitve. Taki amortizaciji bi lahko rekli tudi zagotavljanje enostavne tehnološke repro-

dukcije, ki mora predvsem tehnološko obnavljati in ažurirati obstoječe ali iz njih organsko izhajajoče proizvodne programe, torej zagotavljanje tega, čemur pravimo „spremljajoči razvoj“.

Drugič menimo, da je značilnost propulzivnosti razvoja elektronike ravno v novih tehnologijah in programih, ki so zasnovani na bistvenih novih dognanjih fizikalnih in sistemskih ved, ki skorajda nimajo pravih predhodnikov v dosedanjih klasičnih proizvodnih programih polpreteklega obdobja. Za uvedbo le-teh pa smo v ISKRI mnenja, da moramo doseči združevanje sredstev iz dohodka vseh TOZD ISKRE, saj pomenijo te nove tehnologije, da omenim le mikroelektroniko in računalništvo, novo bazično infrastrukturo za skoraj vso elektroindustrijo in tudi za mnoga področja izven nje. Taka združena sredstva predstavljajo, lahko bi rekli, sredstva za razširjeno tehnološko reprodukcijo.

Tretjič, v ISKRI menimo, da prej omenjena nujnost vgraditve inovacije kot bistvene sestavine družbene reprodukcije opredeljuje tudi družbeno-ekonomski položaj RR dejavnosti v združenem delu. Menimo, da je pri tem še mnogo nejasnosti, predvsem kar zadeva vprašanje, kaj je vrednost RR dela in kdaj se le-ta lahko opredeli. Zastopamo stališče, da je vrednost tega dela v resnici izrazljiva šele na koncu reprodukcijskega procesa, ko je razvit proizvod tudi proizvodno in tržno realiziran. Vsakršna vmesna

ločnica, ali kot bi temu rekli, „faktumi prag“ med RR delom in proizvodno realizacijo njegovega rezultata, je družbeno ekonomsko nelogičen. Koliko je n. pr. lahko vredno vloženo delo RR projektov, ki niso našli svoje proizvodne realizacije? RR delo samo, vsaj ne v naših razmerah, sploh ne more v svoji ceni zajeti izredno visoke tovrstne rizičnosti. Odgovor zato nudi lahko edinole celovita dohodkovna povezava med RR dejavnostjo in proizvodnjo, pri čemer mora biti raziskovalec dohodkovno zainteresiran, da se RR rezultati tudi proizvodno-tržno realizirajo, prav tako, kot mora biti proizvajalec iz vidika podočnega dohodka zainteresiran za vlaganja v perspektivno RR dejavnost za jutrišnjo in pojutrišnjo proizvodnjo. Če pa oboje postavimo kot ločene ekonomske podsisteme z vmesnim „faktumnim pragom“, nam vsa naša polpretekle zgodovina dokazuje, da si vsaka od obeh sfer ustvarita – kot biološka celica po delitvi – objektivno manjkajoči del kompletnega reproprocesa: razvojna institucija si uredi proizvodnjo, proizvodnja pa si organizira „svoj“ razvoj na novo.

V ISKRI menimo, da je takšna, inovacijska dohodkovno organizirana odvisnost vsaj v elektroniki mnogo pomembnejša od surovinske in dobaviteljske dohodkovne povezave, kar je posledica dejstva, da je in bo temeljna surovina elektronike znanje. Prav tako menimo, da moramo pričeti z iskanjem rešitev za trajne dohodkovne povezave tudi s številnimi zunanjimi raziskovalnimi institucijami, kjer danes prevladujejo še faktumi in pogodbeni odnosi.

Omenjeni princip najtesnejše dohodkovne povezave med RR dejavnostjo in proizvodnjo pa seveda ne negira potrebe po krajevnem ali funkcionalnem organiziranju RR resursov reprodukcijskega sistema v enotnejše organizme ali kompleksnejše funkcionalne grupacije zaradi učinkovitejšega okolja, skupne narave dela, opreme, INDOK itd. Vendar gre za to, da pri tem dosledno ločujemo organizacijsko-funkcionalni od dohodkovno-reprodukcijskega statusa.

Četrtič, rad bi opozoril, da v ISKRI vidimo glavno oviro za hitrejši prodor inovacijskih procesov v naše gospodarstvo predvsem v pomanjkanju kadrov oz. v neustreznih kadrovski strukturi našega gospodarstva. Če inovacijski proces pojmuje kompleksno, pomeni to, da ga morajo realizirati ne le vrhunski kadri, raziskovalci in tehnični voditelji v podjetjih, ampak tudi in predvsem širok krog realizatorjev, t. j. kvalificirani in visokokvalificirani delavci, ki morajo biti zagreti za novo tehnologijo, da bi jo hitro osvojili in se čimprej otresli starih, tradicionalnih navad in utečenih poti. Ob tem, ko kot osnovni steber razvoja Slovenije v prihodnjih letih deklariramo znanje, pamet, sposobnost, pa vse preradi pozabljam, da je znatno nad 50 % naših zaposlenih brez vsakršne poklicne izobrazbe, ali kot temu pravimo, nekvalificiranih in priučenih. Ta problem je še posebno aktualen v propulzivnih panogah. Menimo, da smo kot družba vse preveč brezbržni do tega problema, saj se zadovoljujemo s formalno izobrazbo in končano takšno ali drugano šolo in potem dvajset, trideset in več let ne terjamo od nikogar obnove tega znanja. Ob tako hitrih tehnoloških spremembah ne more biti izobraževanje prepuščeno le prosti volji posameznika in njegova privatna stvar, ampak moramo zahtevati po trajnem izpopolnjevanju znanja vgraditi v zahtevo vsakega delovnega mesta, v delovno dolžnost sicer bodo ugotovitve, da je znanje tudi pri nas vedno bolj odločilen faktor družbene reprodukcije, ostale samo deklarativna fraza. In v propulzivnih panogah je še posebej paradoksalno dejstvo, da imamo na voljo vse mehanizme, ki zagotavljajo obnovo orodij, strojev, instrumentov, celo njihovo obilgato amortizacijo, skorajda nikakršnih mehanizmov pa nimamo, ki bi zagotavljali trajno in obvezno obnavljanje zastarelega znanja. V ISKRI menimo, da nam tega redni šolski proces ne bo mogel v celoti zagotoviti, in se zato zavzemamo za izgradnjo širokega sistema strokovnega dopolnilnega in specialističnega izobraževanja ob delu kot obvezne kategorije na vseh zaposlitvenih nivojih. Tu menimo, da je ključ problema. Tem prizadevanjem, se morajo pridružiti tudi naše družbenopolitične akcije, ki naj za pridobivanje znanja ustvarijo tudi potrebno politično klimo ter znanju kot neizogibnemu pogoju našega celotnega družbenega napredka, dajo tudi vsakršno prioriteto in podporo.

FOTOZAPISKI S PROSLAVE DNEVA ISKRE

Šentjernejski oktet je zadovoljil številne poslušalce.

„Vhod“ s parkirišča na prireditveni prostor.

Pred paviljonom za razdeljevanje prazničnih vrečk ni bilo čakanja in nejevolje.

Prijazno in hitro so postregle našim gostom na proslavi.

Iskra – industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
Kranj o. sol. o.
Montažno servisna organizacija Ljubljana o. sol. o.
Ljubljana, Medvedova 28

razpisuje prosto delovno mesto:

SEKRETARJA TOZD

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri
2. da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na področju kadrovske-spološne dejavnosti
3. da ima moralne in politične vrline in aktivni odnos do samoupravljanja
4. da ima organizacijske in poslovne sposobnosti

Osební dohodek je po pravilniku in se giblje do 7.500 din, odvisno od izpolnjevanja pogojev in ocene uspešnosti.

Pismene ponudbe s priloženimi dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, Montažno servisna organizacija Ljubljana Medvedova 28.

Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa pismeno obvestili v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

JUBILANTI DELA TOVARNE KONDENZATORJEV V SEMIČU

JUBILANTKE DELA:

25-LETNEGA

Vidmar Anica
Ogulin Marija
Vidmar Vera
Čas Ljubica
Picelj Jelka
Pečavar Marija

Pezdirc Vida
Ogulin Kristina
Šuštarč Marija
Ilenič Marija
Hozjan Francka
Mausar Frančiška
Bajec Ljiljana
Štalcar Terezija
Simonič Franjica
Cvitkovič Angela
Štrclj Fanika
Biličič Vera
Knafelj Dragica
Skala Antonija
Jakša Marija
Novina Jožica
Bukovec Marija
Ogulin Marija
Vrščaj Zvonka
Kambič Marija
Simonič Terezija
Tomažin Metoda
Didovič Marica
Kofalt Mira
Kambič Marija
Jakša Cvetka
Špehar Štefka
Vrtin Kristina
Grahek Anica
Lašner Francka
Malerič Zofka
Štukelj Ivan

JUBILANTKI DELA:

20-LETNEGA

Švajger Marija
Pavlin Rozalija

JUBILANTI 15-LETNEGA DELA:

Golobič Antonija
Ivanetič Antonija
Dragovan Bernarda
Pašič Marija
Štukelj Rozalija
Potočnik Antonija
Irt Antonija
Avguštinčič Sonja
Drganc Terezija
Vrlinič Ivanka
Lavrin Martin
Meteljko Angela
Judnič Zofija
Vindišman Slava
Kamenšek Jože
Kofalt Jože—Franc
Štrclj Cirila
Rauh Marija
Petric Katarina
Malnarič Kristina
Plut Angela
Žalec Marija
Kastelic Jožefa
Golobič Ivan
Draženovič Francka
Šuštaršič Antonija
Fricelj Pavla
Simonič Marija
Lenič Ludvik
Pečavar Anton
Žbogar Stanislav
Lenič Štefka
Čas Oskar
Golobič Janez

Štrclj Anton
Golobič Janez
Sušan Martin
Jakofčič Antonija
Banovec Ana
Ucman Milena
Kukar Jožefa
Voglar Stane
Golobič Jože
Prešeren Martin
Gerkič Anton
Vrtin Zvonko
Novak Rudolf
Malenšek Bogomir
Skala Franc
Rožman Peter
Rožič Jakob
Aupič Janez
Troglič Jože
Klopčič Franc

JUBILANTI DELA:

10-LETNEGA

Jerman Antonija
Černe Ivanka
Bukovec Marija
Jakša Tatjana
Juntez Kristina
Tesari Antonija
Aupič Daniela
Renko Anica
Povše Nežka
Velše Bernarda

Kambič Alojz
Oven Jože
Sever Alojz
Simonič Janez
Kofalt Martin
Heniksman Miro
Vidmar Zvonko
Križe Stanislav
Rataj Peter
Simonič Martin
Pašič Anton
Pašič Stanislav
Derganc Alojz
Bukovec Alojz
Slezinar Anton

Šolska vrata so se zaprla

LETOS DOBER UČNI USPEH NA
POKLICNI ŠOLI ISKRA

Šolska vrata so se spet za nekaj tednov zaprla. Učenci in predavatelji si bodo v teh vročih poletnih dneh nabolali zdravja, moči in volje, da bodo jeseni lahko s še večjim elanom pričeli z delom in študijem.

Poglejmo kakšen učni uspeh so letos dosegli učenci poklicne šole. Prvi letnik je obiskovalo 98 učencev. Od tistih, ki so bili lani pogojno sprejeti na PS, jih je ob koncu šolskega leta veliko odpadlo. Temu primeren je tudi učni uspeh prvega letnika, saj je izdelala le slaba polovica učencev.

V drugem letniku je bilo 93 učencev. Od teh je bilo 64 pozitivnih (68,8 %). Uspeh drugega letnika je v primerjavi z lanskim znatno boljši.

Tretji letnik je uspešno končalo 65 učencev (77,4 %). 19 učencev je že opravljalo popravne izpite tako, da

Ravnatelj rokucne sote prof. Anton Tisler izroča diplomu Zdenki Petek.

ostane le šest negativnih učencev. Te bodo svoje obveznosti izpolnili v jesenskem izpitnem roku.

PODELITEV DIPLOM NA PS

Od 84 učencev, kolikor jih je bilo v zaključnih razredih, je bilo k zaključnim izpitom pripuščenih 74 kandidatov. Pet odličnikov je bilo opravičeno opravljanja tega izpita. Zato je zaključni izpit opravljalo le 69 kandidatov ter dva izredno učenca. Uspeh je bil sledeč: 6 odličnih, 15 pravednih, 38 dobrih, 1 zadostni. 14 učencev ima popravni izpit, dva pa bosta morala izpit opravljati v celoti jeseni. To pomeni, da je 80 % učencev uspešno opravilo maturo.

Ravnatelj poklicne šole Iskra prof. ANTON TISLER je na podelitvi

Pred dnevi je bila v dvorani delavskega samoupravljanja slavnostna podelitev zaključnih spričeval absolventom Poklicne šole Iskra.

Najboljši učenec Poklicne šole Jože Šolar bo v soglasju s TOZD Instrumenti nadaljeval študij na Vojni akademiji.

diplom spregovoril med drugim tudi tole: „...živimo v dobi burnega tehničnega razvoja, ki zahteva od človeka, da se s svojimi umskimi in fizičnimi sposobnostmi vključi v ta razvoj, še posebno v dvig produktivnosti, v prizadevanja za vedno bolj humane medsebojne odnose in vključevanje vseh v prizadevanja za pravično delitev z delom ustvarjenih dobrin. Le delavci s široko kulturo in tehnično razgledanostjo bodo kos tem zahtevam. Zato naj vam bo to spričevalo le eno izmed vseh tistih, ki si jih boste morali skozi delo in za delo še pridobiti. Pri tem vam želim še velikih uspehov.

Z vzornim delom, delovno disciplino in upravljavskimi sposobnostmi boste vrnili družbi za šolanje vložena sredstva. Ustvarite si v neposredni proizvodnji ugled, ki bo še nadalje utrjeval ugled šole, ki ste jo tri leta obiskovali. To je in bo za vse največje zadoščenje za ure napora pri učenju in vzgajanju. Vaš uspeh bo tudi naš.

V imenu vseh predavateljev poklicne šole vam izrekam iskrene čestitke k doseženemu uspehu in vam v nadaljnjem življenju in pri delu želim čim več sreče, uspehov in zadovoljstva.“

Alojz Boc

Diploma-krona prizadevnega študija za Dragico Mrak.

Samozavestno, vendar strokovno

Gospodarski analitiki so si enotni v sodbi, da se padajočo krivuljo gospodarske aktivnosti, ki vsakokrat močno pretresa tržna gospodarstva, da preusmeriti v porast aktivnosti s pravočasno inovativno aktivnostjo na vseh področjih družbenega življenja, ne le gospodarstva.

Sami smo priče, kako nam tržno „utrujeni“ izdelki ne gredo v promet. Če imamo pripravljene boljše, novejš, bomo z njimi prijetno poživili našo ponudbo. Vendar morajo biti – izdelki namreč – boljši, tehnološko novi, torej kakovostnejši.

Za določen del izdelkov smo pred (za večino nas, precej novo) zahtevo. Zagotoviti moramo delovanje izdelkom za določen čas. To je v večini primerov v zvezi z našimi profesionalnimi napravami. Takšnega programa pa je že za krepko polovico naše proizvodnje.

Zahteva te vrste je šele na začetku. Pričakujemo pa vse več tega. Kar je zanimivo tudi za nas same, je dejstvo, da nam garancijski roki lepo polnijo servisne delavnice.

Obe dejstvi pomikata kakovost vse bolj v smeri priprave procesov poslovanja in priprave izdelave še posebej, kar je zagotovo novost.

Rušiti so se pričele predstave o kakovosti v proizvodnji, o izmetu in dodelavah, ki v sodobno urejenih procesih dela pomenijo bore malo v primerjavi z možnostmi, ki jih imajo pripravljalni oddelki, da zagotove kakovost in posebno še zanesljivost izdelkov.

Klasično delo konstrukterja (navajamo ga kot dovolj znan primer), ki s sestavnice oblikuje podsestav v celoto in po več ali manj iz prakse izhajajočih smernicah izbira gradiva in določa vjeme, se hitro umika konstruiranju s statističnim toleriranjem, z upoštevanjem zanesljivosti gradiv in strojnih delov ter polizdelkov elektronike kot so upori, kondenzatorji, transistorji, integrirana vezja v različnih tehnikah ipd.

Konstrukterju ne zadoščajo več priročniki, standardi ter predpisi. Potrebni so mu operativni podatki iz lastne proizvodnje (sposobnost strojev, sposobnost procesov) kot tudi podatki iz laboratorijev za zanesljivost. Predvsem slednjih še nimamo. Oprema je namreč dokaj draga. Iz povedanega sledi, da morajo biti znanje in izkušnje, ki jih imamo v zvezi s kakovostjo, dosegljive mojim strom, konstrukterjem in projektantom. Zato se samoupravno dogovorimo, kdo bo kaj postoril, da bo rezultat ustrežal kupcu in proizvajalcu!

Na hitro zasnovana preizkuševališča v okviru različnih služb ali področij sicer že obstajajo, vendar so lahko le zametki bodočih strokovno vodenih in primerno opremljenih laboratorijev. Operativne službe (taka je tudi tehnična kontrola v TOZD) ne smemo obremenjevati z laboratorijskim delom, če nima zato organiziranih laboratorijev. Prav pa je, da jo usposobimo za spremljanje procesov, kar smo navedli spredaj.

Prodor in obstoj na tržiščih tudi v manj ugodnih pogojih zagotavlja kakovost izdelkov. Čeprav je to dražja oblika osvajanja tržišč, je hkrati edina s trajno ugodnimi posledicami za proizvajalca.

BOŽO

ZAHVALA

Zahvaljujem se IO OOS, sodelavcem iz Pomožnih dejavnosti in vsem članom kolektiva Iskra-TOZD Tela, ki so mi ob odhodu iz kolektiva v pokoj zaželeli vse dobro in me obdarovali z darili, ki me bodo vedno spominjala na naše skupno sodelovanje.

Ob tej priložnosti želim vsem članom kolektiva Iskra-TOZD Tela še mnogo uspehov pri nadaljnjem razvoju podjetja.

Rado Majdič

SPREMEMBE POGOJUJEJO PRILAGAJANJE

Prvo četrtletje za TOZD TEL dokaj ugodno – Vrsta nalog v zvezi s srednjeročnim načrtom razvoja

TOZD Obrat telefonskih elementov na Blejski Dobravi je dosegel v prvih štirih mesecih v kumulativni 95 % eksternega plana, predvidenega za to obdobje. Za interne potrebe DO izdelujejo žične oblike, releje in do nedavna številčnike za telefonske aparate. Interna proizvodnja predstavlja približno eno tretjino celotne. Glede na določene spremembe v dohodkovnih odnosih se ta delež od meseca do meseca spreminja – pač glede na proizvodne potrebe ostalih TOZD – proizvajalk telefonije. Skupaj predstavlja vrednost eksterne proizvodnje TOZD v prvih štirih mesecih l. 1976 23.282.115 N din. V istem obdobju so izvozili za 1.309.397 USA dolarjev svojih izdelkov, na domači trg pa so jih prodali v vrednosti 760.000 N din. Ocena vrednosti interne realizacije za isto obdobje znaša 12 mio N din.

Trenutno se v TOZD TEL intenzivno pripravljajo na dokončno izdelavo srednjeročnega programa razvoja delovne organizacije in TOZD. Ta bo za slednjo pomenil precejšnje povečanje tako proizvodno – tehnoloških zmogljivosti kot tudi ustrezno prekalifikacijo dela zaposlenih. Obstoječi prostori na Blejski Dobravi so bili

srpva namenjeni le za izdelavo žičnih oblik in justiranje relejev z vsega 150 zaposlenimi. Danes jih je že 410, prostori pa so isti, tako da znaša dejanska proizvodna površina komaj 800 kv. m.

Plan kadrov za to obdobje predvideva izboljšano izobrazbeno strukturo zaposlenih pri skoraj nespremenjenem številu in tako tudi kvaliteten preskok, potreben pri uvajanju novega proizvodnega programa. Predvidevajo, da bodo s pomočjo delavske univerze na Jesenicah in v Radovljici ter deloma s pomočjo Šolskega centra Iskre v Kranju organizirali izredni razred srednje tehnične elektro-šole za tiste člane kolektiva, ki že imajo ustrezno predizobrazbo in kažejo za to interes. Približno 25 % zaposlenih nima popolne osemletke. Za tiste od njih, ki še niso dopolnili 40 let, program srednjeročnega razvoja predvideva dokončanje obveznega osemletnega šolanja.

Izobraževanje organov upravljanja in članov odborov bo predstavljalo trajno nalogo v srednjeročnem razvoju TOZD. Prav tako bo tudi letos ustanovljen klub samoupravljalcev na Jesenicah bistveno pripomogel k izobraževanju ob delu – in za delo – članov kolektiva TOZD TEL. V. B. R.

INDUSTRIJA TELKOMUNIKACIJ

Razširjena dejavnost

Nova zgradba in novi kadri za dejavnost elektrooptike

TOZD Elektrooptika bo te dni pričela z gradnjo svojega lastnega proizvodnega objekta v sklopu Iskrinih tovarov v Ljubljani. TOZD je imela do letošnjega leta zgolj raziskovalno-razvojno dejavnost, sedaj pa jo razširja tudi na redno proizvodnjo, osnovano na lastnih razvojnih dosežkih. V novem objektu, za katerega že obstajata vsa potrebna dokumentacija in soglasje pristojnih organov, bo potekala proizvodnja laserskih naprav. Vanj se bodo po dograditvi preselile tudi vse ostale dejavnosti v sklopu TOZD, ki so trenutno raztresene po Ljubljani. Površina novega objekta bo znašala 7000 kv. m., dograjen pa bo predvidoma sredi l. 1977.

V Elektrooptiki so tudi že sprejeli srednjeročni plan razvoja od l. 1976 – 80. Po tem planu bo prišlo do izraza večje zaposlovanje, saj bo za potrebe naraščajoče dejavnosti v tem obdobju treba odpreti približno 100 novih delovnih mest, od tega vsaj 40 za visoko strokovno izobražene kadre (za inženirje fizike, elektronike ter strojništva).

Strokovnim kadrom tudi v omenjeni TOZD posvečajo veliko skrb – zlasti glede nadaljnega strokovnega izpopolnjevanja. Tako bo na katedri za fiziko pri ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v akademskem letu 1976/77 odprta III. študijska stopnja elektrooptične smeri. Študijski program te stopnje je bil določen in dogovorjen na podlagi razgovorov predstavnikov TOZD Elektrooptike in omenjene fakultete. Predvidoma se bo v prvem letu vpisalo vsaj 6 sodelavcev TOZD Elektrooptike. Pogoji za vpis na III. stopnjo je diploma II. stopnje iz tehnične fizike ter povprečna ocena 8 iz določenih predmetov. V primeru nižjih ocen je treba opraviti predhodni sprejemni izpit.

Njihove raziskave so usklajene s splošnim perspektivnim razvojem DO Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko. Osnova

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA MUŠIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD TEA, ATC, ERO, Skupna proizvodnja in Organizacijsko področje za podarjene vence, izraze sožalja, poslovljni govor, denarno pomoč in spremstvo na zadnji poti v njegov prezgodnji grob. Vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove bolezni, še enkrat iskrena hvala

zalujoči:

žena Vera, sin Franek, hčerka Branka, sestra Tončka in brat Zvone

MARJANU V SPOMIN

Nenadoma ga ni bilo več. Nismo verjeli, da ne bomo slišali več njegovega vedrega glasu in da ne bomo občutili več njegove vedrine in smeja, s katerim je tako znal vplivati na okolico! Ljubil je gore, ljubil je nevarnost in čislal poštenost. Ni se ustrašil nobene naloge, pa četudi je bila še tako težka. Spoštovali smo njegovo delo, še bolj pa njega samega, kot sodelavca – tovariša. Bil je dober tovariš, naš tovariš! Marjan, res Te bomo pogrešali!

Kolektiv razvojne laboratorija ATC Kranj

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragih staršev

KOPRIVEC

se za iskreno pozornost zahvaljujem Iskra servisu, varilnemu oddelku, Avtoelektriki in prodaji varilnih aparatov za izraze sožalja, cvetja in za spremstvo na zadnji poti

Koprivčevi

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

SUŠANJ RAFAELA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem na liniji elektronskih enot iz TOZD ATC na Labo.ah za izraženo sožalje, venec in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerka Zdenka

ISKRA
Štev. 28 – 10. julij 1976

Široka izbira izdelkov

Podjetje s 30.200 zaposlenimi, od tega 22.000 v ZDA, letno milijarda dolarjev prometa, firma brez sindikata zaradi visoko razvitega samoupravljanja – tako imenovanega MANAGEMENT by OBJEKTIVE, odločanje na široki bazi, 10 % bruto dohodka za raziskave in razvoj, na tržišču dve leti pred konkurenco na področju profesionalnih merilnih instrumentov, 3.400 različnih izdelkov.

Obseg izdelkov te tovarne, ki je izredno poznana po celem svetu, je izredno obsežen. Če bi hotel naštet vse, bi bil en izvod časopisa Iskra premalo. Omejil se bom samo na glavne skupine instrumentov, po katerih omenjena firma najbolj slovi.

IZDELKI

Prvo skupino sestavljajo frekvenčni merilci in števci. To so predvsem oscilatorji, generatorji, osciloskopi, itd. Sledijo, tako imenovani recorder sistemi s papirnim ali magnetnim trakom, oprema za meritve na telekomunikacijah – z njimi je opremljena tudi večina Iskrinih tovarn; digitalni instrumenti (voltmetri in osciloskopi izredno visoke kakovosti in avtomatiziranosti).

Naslednja velika panoga so namizni kalkulatorji. Proizvodnja le-teh je bila v zadnjih letih zelo decentralizirana in je obsegala tudi kategorijo namiznih programskih računalnikov. To so predvsem aparati s 16 do 32 K spomina. Namenjeniso za čimenoostavnejši razgovor človeka z računalnikom, nanje lahko priključimo razne instrumente in tudi terminale. Sem spadajo magnetne kasete in diski. V tem področju je firma Hewlett Packard vodilna svetovna sila.

Na področju mini računalnikov sicer vodi firma Digital, drugo mesto pa že pripada Packardu. Tudi to je izredno pomemben položaj glede na veliko število proizvajalcev v istem razredu. Proizvodnja obsega predvsem računalnike z zmogljivostjo 8–256 k besed. Vendar pa tudi drugo mesto pomeni samo relativno oznako za položaj med ostalimi proizvajalci, saj so na nekaterih aplikativnih vejah, na primer avtomatskih testnih sistemih, vodilni. Na tem področju se veliko udeležujejo tudi pri uporabi računalnikov v šolske namene. To pomeni računalniško vodeno učenje, ki je velikega pomena za bodočnost.

Sestavni del teh sistemov so tudi tako imenovani real-time aplikacije v procesni kontroli prometa, satelitski navigaciji ter vodenju kompleksnih proizvodnih procesov. Največji dosežek na tem področju je računalnik HP-3000. Je predvsem poslovno orientiran in omogoča istočasno delo na več terminalih v različnih računalniških jezikih. Uspešen prodor na tržišču pa zahteva precej pomoči kupcu, to je pomoč pri uvajanju v samo tehnologijo in način uporabe. Za enkrat je to s finančne plati še neizvedljivo.

MEDICINA

Naslednje, zelo obsežno in perspektivno področje je medicina. Spekter proizvodov sicer ne pokriva vsega področja, vendar pa je visoko specializiran po posameznih branžah. Te so predvsem intenzivna nega, nadzor fetosov v prenatalni medicini, kardiovaskularna merjenja pritiska krvi v različnih komorah in srčnih prekatih, EKG področje, področje rentgenskega slikanja s posebnimi cevmi z mrzlo katodo pri napetosti 350 kV ter preiskava pljuč.

Na vseh teh področjih so dosežki Hewlett Packarda najpopolnejši v svetu in često celo edini. Vse aparature, ki služijo za meritve se lahko priključijo na računalnik, ki vodi, nadzoruje, meri ter zbira podatke in izdela interpretacijo. Ta je dostikrat tako popolna, da skoraj lahko nadomesti zdravnikovo diagnozo. Mislim, da je odveč omenjati, kakšen prihranek v času prinese uporaba tako avtomatiziranega nadzora bolnikov. Ročnega dela, ki je izredno zamudno in enolično, praktično ni več, saj vse opravi računalnik. Na primer: po katekizaciji ima zdravnik brez uporabe računalnika najmanj tri ure trdega dela, da zbere podatke, jih sortira in preračuna. Računalnik vse to opravlja sproti. Pri tem je mogoče odkriti dodatne potrebne meritve, za katere bi bilo pri ročnem postopku že marsikaj prepozno.

Bistvena novost pri Hewlett Packardu je STRESS testing sistem. Pacienta se na eni napravi fizično obremenjuje, druga naprava pa ga opazuje, kontrolira in ugotavlja morebitne skrite napake, spremembe, itd. Za paciente, ki so že bolehal, nemara celo preživeli srčni infarkt, so izdelali napravo za ugotavljanje abnormalnih ritmov – aritmij. Vse to gre s pomočjo računalnika in dostikrat reši v „ročni medicini“ neozdravljive primere.

KEMIJA

Naslednje področje je kemija. Izdelali so več plinskih in likvidnih kromatografov. Dražji sistem pa predstavlja elektronske in masne spektrometre izredno visoke kvalitete, ki jih predvsem uporabljajo za merjenje stopnje onesnaženosti okolja. Za ključek naj še omenim, da so prvi izdelali laserje za meritve razdalj do ene stotinke mikrona točnosti. Uporabljajo jih predvsem za vodenje numerično programiranih naprav.

Združeno podjetje Iskra sklepa prve pogovore o kooperaciji z omejeno firmo, le-to sodelovanje bi bilo obojestransko koristno, kajti tudi Iskra se zaveda, da je področje izdelovanja čipov in mikroelektroniki izredno perspektivno in hkrati neraziskano področje. Stane Fleischman

Uspehi Iskrinih kegljačev

Kegljaška ekipa Iskre Elektromehanike je letos dosegla veliko lepih uspehov. Sodelovala je na mnogih športnih srečanjih. Komisija za šport in rekreacijo v Elektromehaniki je za kegljače organizirala vsako sredo trening na kegljišču Kegljškega kluba TRIGLAV v Kranju. Veliko razumevanja za kegljaški šport je pokazala tudi sindikalna organizacija Elektromehanike, ki financira treninge.

Vse to je v veliki meri pripomoglo k uspehom naših tekmovalcev. V prihodnje bo kegljanje v Iskri Elektromehaniki še bolj zaživelo, saj je zanimanje za ta priljubljeni šport vedno večje.

PRVENSTVO INDUSTRIJE TELEKOMUNIKACIJ V KEGLJANJU

Prejšnji mesec je bilo v Kranju prvenstvo v kegljanju za tekmovalce Industrije telekomunikacij. Za tekmovalce se je prijavilo 47 žensk in 128 moških. Pohvaliti je treba številno udeležbo na prvenstvu. Zato povsem upravičeno lahko trdimo, da je kegljanje med najbolj razširjenimi športi v Elektromehaniki.

FINALNI VRSTNI RED – ženske: 1. Zore Marjana 788 kegljev, 2. Šparovec Anica 779, 3. Šavs Helena 773, 4. Zdravec Jožica 711, 5. Ivanetič Milena 710, 6. Pavič Nada 700, 7. Dežman Nada 692, 8. Zvršen Marica 655, 9. Pogačnik Majda 654, 10. Svatovšek Irena 650, 11. Fon Fožica 635, 12. Murnik Štefka 620.

moški: 1. Brezar Franc 875 kegljev, 2. Oman Franc 867, 3. Mojšker Jože 865, 4. Bregar Stane 861, 5. Križnar Marjan 839, 6. Planinc Marjan 837, 7. Potočnik Janez 832, 8. Golob Stane 829, 9. Markun Stane 823, 10. Sirc Ivan 817, 11. Drinovc Niko 817, 12. Kavčič Avgust 813, 13. Nadižar Boris 811, 14. Hkavec Peter 810, 15. Rajgelj Roko 808, 16. Jurancič Vinko 807, 17. Bevc Ivo 805, 18. Zevnik Joža 804, 19. Štefe Matija 800, 20. Skubec Drago 799, 21. Sajevec Franc 796, 22. Mezeg Ivan 796, 23. Hvasti Andrej 780, 24. Šolar Anton 744.

SREČANJA Z „GORENJEM“

12. junija je bilo v Kranju prijateljsko srečanje kegljačev Iskre Elektromehanike in „Gorenja“ iz Velenja. Iskraši so bili veliko boljše nasprotnik. V obeh konkurencah so premagali ekipi „Gorenja“.

Ženska ekipa Elektromehanike je dobila srečanje z rezultatom 2299 : 2041, moška pa z izidom 6629 : 6436. Nekaj dni pred tem je bilo srečanje tudi v Velenju, kjer so Iskraši prav tako premagali „Gorenje“ in sicer: ženske 1550 : 1424 in moški 6671 : 6629. Oboje kaže na izurjenost Iskrskih kegljačev, ki se bodo še naprej trudili in tako vsaj upamo – dosegali vidne uspehe. Alojz Boc

OBVESTILO

Počitniška skupnost Iskra obvešča vse delavce Iskre in upokojece, da razpolaga s prostimi kapacitetami v počitniških domovih:

Dugi otok – po 15. avgustu

Trenta – od 28. 8. do 4. 9.

Runke – 14. do 3. 9.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniško, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Prodaja gospodinjskih aparatov

Gospodinjski aparati so izdelek, ki je sicer na trgu vedno iskan, vendar je ponudba vse večja od povpraševanja. Zato so važne vse stopnje od proizvodnje, kontrole kvalitete pa do prodajne mreže. Zlasti komerciala je važna, saj ta ima na skrbi, da izdelek doseže kupca čimprej. O tem smo se pozanimali pri vodju sektorja gospodinjskih aparatov v prodaji Široke potrošnje, tovarišu Marjanu Bercetu.

Marjan nam je rade volje postregel s podatki in povedal precej o problematiki na trgu: „Pri nas prodajamo pet vrst gospodinjskih aparatov: za osebno nego, npr. brivnike, sušilnike las in avbe, aparate za mehansko obdelavo živil, na primer mešalnike meso-reznic in kavne mlinčke, za toplotno obdelavo živil kakor kuhalnike, štedilnike in pečice, dalje aparate za ogrevanje na primer električne in plinske peči, prodajamo pa tudi aparate za čiščenje, na primer sesalnik za prah.“

Vse gospodinjske aparate proizvajajo v naših treh TOZD – na Pržanu, v Retečah pri Škofji Loki in v Železnikih. Tako širok asortiman prodajnih artiklov ima mnogo prednosti, pa tudi svoje negativnosti. Dobro je, ker se naš izdelek lahko prodaja v več vrstah trgovin v trgovski mreži.

Tako dobite naše izdelke v drogerijah, specialnih trgovinah z elektromaterialom in seveda v naših oziroma poslovalnicah Iskra Commerce ter trgovinah s tehn. materialom. Prodajamo pa tudi lesni industriji, tako vgrajne elemente za kuhinje. Gotovo je zelo praktično, da je možno prodajati v vseh teh trgovinah, na drugi strani pa tudi ni najlažje prilagoditi prodajnih pogojev vsem. Saj veste, kolikorkupcev, toliko različnih želja.

Mislim, da je prav, da omenim, da delavcem, zaposlenim v Iskri pri direktni prodaji nudimo poseben popust od 13 – 18 procentov. Tu namreč odpadejo stroški trgovine oziroma posrednikov in zato je mogoče v tovarnah nuditi to ugodnost.

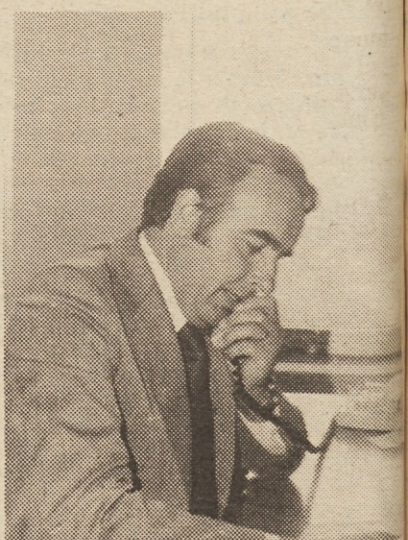
Kljub vsej dobri volji pa ne gre vse kakor bi želeli. Ne moremo vsega prodati sproti. Največja težava je sezonska prodaja. Gospodinjski aparati se prodajajo najboljše okrog Novega leta, normalno pa traja prodajna sezona od septembra do marca in včasih aprila. Takrat je povpraševanje tolikšno, da mu tovarne ne morejo slediti sproti. Zato preko poletja delajo sezonske zaloge, ki pa žal obremenjujejo obratna sredstva, ki jih nimajo nikjer na ostajanje.

VEČ MLADIH V PLANINSKEM DRUŠTVU

Upravni odbor planinskega društva Iskre je pred dnevi obravnaval več pomembnih vprašanj, med njimi je veliko pozornosti namenil vključevanju mladih v Iskrino planinsko društvo. Sklenil je, da bo v prihodnje na vse seje vabil predstavnike Iskrine planinske organizacije, ki naj bi potem z dejavnostjo in sklepi planinskega društva seznanjali osnovne mladinske organizacije po temeljnih organizacijah.

Drug pomemben sklep upravnega odbora je ta, da bomo v prihodnje razpise za planinske izlete objavljali tudi v časopisu Delo, in to v rubriki „Planine in ljudje.“

Turni smuk za Cvrmom je v Iskri postal že tradicionalen. Člani upravnega odbora so menili, da bi bilo treba zanj izdelati posebne značke, ker pa se ga udeležujejo tudi številni ljubitelji

Berce Marjan, vodja sektorja gospodinjskih aparatov v prodaji IIS.

Kreditni pogoji so zdaj ugodni za nas. Potrošniki namreč lahko dobijo pri nakupih nad petsto dinarjev kredita za nakup naših aparatov le z deseto odstotnim pologom, kar je seveda ugodno za našo prodajo.

Kljub vsemu pa so v nekaterih TOZD precej visoke zaloge, največje v Retečah. Resda so to sezonske zaloge, vežejo pa velika sredstva.

Ravno tako velik problem kakor zaloge, pa je težava, ker ne moremo izdelati za trg dovolj izdelkov, po katerih je veliko povpraševanje. Tako bi lahko prodali še veliko več sesalnikov Iskra AEG in pa novega barvastega televizorja, pa jih žal ne moremo več izdelati. Ob takem povpraševanju je namreč velika možnost kombiniranja dogovorjenega posla. To pa žal prazda ni mogoče, ko najbolj stagniramo.

Vedeti pa moramo, da niso naša prizadevanja začeta in končana s prodajo, ampak je treba mnogo vedeti o željah in možnostih kupcev. Tako je važna vsa pot od razvoja do kupca in jo tudi pozorno spremljamo. Važen je izgled, barva, uporabnost. Uspejo bolj in trajnejši aparati, saj je ponudba dovolj in konkurenca ostra. Ugotavljamo, da sledimo svetovnemu razvoju, včasih bolj, včasih manj uspešno, ravno na repu pa nismo.

Včasih smo v prodaji res zelo zaletni do proizvodnje, saj često postavljamo kratke roke, kakor pokaže povpraševanje na trgu. Zlasti pa je važno, da smo aktualni, saj novitete vlečemo „železni“ program. Zato je važno, da smo vedno aktualni, da imamo vedno nekaj, kar opozarja na nas, da tako obdržimo svoje pozicije na trgu.

gora iz drugih delovnih organizacij in ne samo iz Iskre, naj bi v prihodnjem postal odprtega tipa. Osnutek značko naj bi naredili Iskrini oblikovalci.

Upravni odbor je okvirno sprejel tudi sklep, da Iskrini planinci letos ne bi šli v tuje gore, ampak da bi enotedenski izlet organizirali v Prokletije. Za to makedonsko gorstvo so se oddolčili predvsem zaradi manjših stroškov.

DOPIŠUJTE V ISKRO

Gremo na Mojstrovko in Jalovec

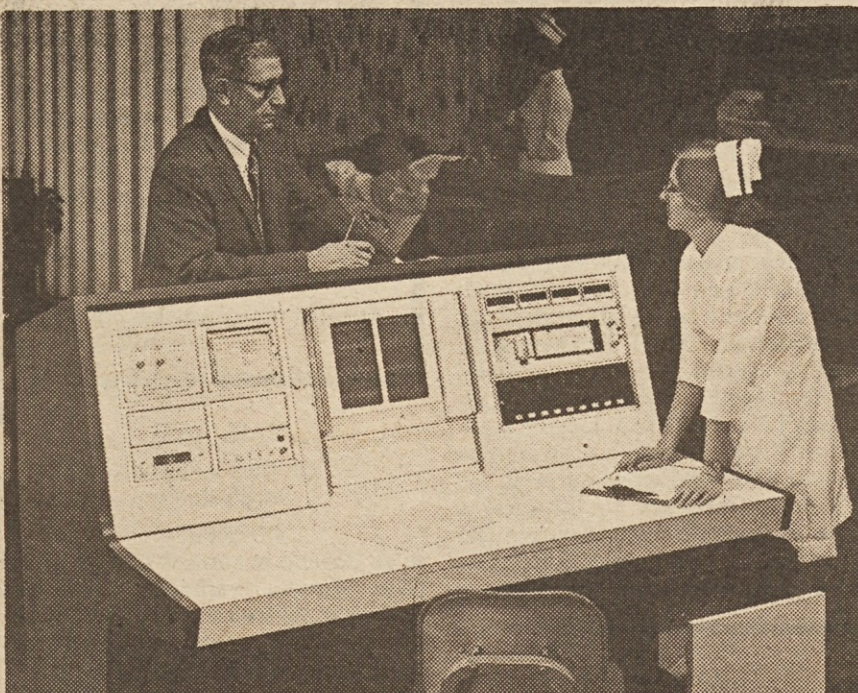
Planinsko društvo Iskra bo v soboto in nedeljo, 17. in 18. julija, organiziralo dvodnevni izlet na Mojstrovko in Jalovec. Iz Ljubljane se bomo odpravili z rednim avtobusom ob 5.30. Prenosišče v Tičarjevem domu na Vršču je že rezervirano, tako da si glede tega ni treba delati nobenih skrbi.

Še isti dan, torej v soboto, 17. julija, se bomo odpravili na prvo turo – na Mojstrovko, ki je visoka 2332 m. Pot nas bo najprej vodila na preval Vrata in nato v severno steno Mojsrovke. Pot je vseskozi označena in dobro zavarovana s klini in žičnimi vrvmi. Tura ni primerna za tiste, ki imajo vrtoglavo. Hoje bo okoli dve uri, sestopili pa bomo po južnem po-

bočju. Naslednje jutro bo naš cilj eden od najlepših vrhov Julijskih Alp, 2643 m visoki Jalovec. Z Vršča se bomo na Jalovec podali preko Malega Ozebnika, sestopili pa bomo preko Velikega Ozebnika do zavetišča pod Spičko tel. se od tam vrnili na Vršču. Hoje bo od 9 ur. Tudi ta tura ni primerna za tiste, ki imajo vrtoglavo.

S seboj ne pozabite vzeti planinskih in transverzalnih knjižic. Cena izleta je za Iskraše 50 din, za neiskraše pa 70 din. V ceno sta vračunana prevoz in prenočišče v Tičarjevem domu.

Prijave sprejema PD Iskra, Trg revolucije 3, Ljubljana, tel. 324-765. Izlet bo vodil Vili Tekavec.

Sodobna naprava za medicinske preiskave.

PRIPRAVITE SE ZA IZLET V PROKLETIJE

Na podlagi objavljenega članka v Iskri za izlet v Prokletije je prijavilo približno 30 udeležencev tako, da smo začeli z organizacijo tega izleta. Datum odhoda smo postavili na 30. julij ob 18. uri s Trga osvoboditve (nasproti Univerze) v Ljubljani.

Predviden prihod v Gusinje je 31. 7. v večernih urah. V Prokletijah bomo ostali približno 4 dni, nato se bomo odpravili proti domu. Ker so vse koče v Žabjaku (pod Durmitorjem) zasedene, se bomo zaradi tega vpračali domov od jadranski obali in si ogledali Črnogorsko primorje.

Vse podrobnosti boste izvedeli na sestanku, ki bo v sredo 14. julija 1976 ob 18. uri v Ljubljani, v poslovni stavbi Iskre, Trg revolucije 3.

Prijave so že možne pri Planinskem društvu Iskra, Trg revolucije 3, Ljubljana, tel. 324-765.